

Iskra in dežele v razvoju

Že nekaj let zapored ugotavljamo, da se nam izvoz v dežele tako imenovanega tretjega sveta vztrajno povečuje. Največji porast je dosegel prav letos, ko bo v primerjavi z lanskim letom večji kar za približno 90 %. Predvidoma bo dosegel okoli 6 milijonov ameriških dolarjev, kar je približno 13 % vrednosti celotnega letošnjega izvoza.

Devetdeset odstotno povečanje je vsekakor lep uspeh, toda zavedati se moramo, da naše možnosti za izvoz v te dežele še zdaleč niso izčrpane. Konec koncev pa nas tudi ne bi smeli uspavati ali celo zadovoljiti letošnji izvozni rezultati na to velikansko tržišče, saj nekaj milijonov dolarjev izvoza za našo združeno podjetje le ni tako velika vsota.

V te dežele v minulih letih ni bilo lahko izvažati. Večinoma so precej oddaljene, mnoge so že tradicionalne vezane na svoje bivše kolonialne gospodarje, ne navsezadnje pa so tu še finančni, kadrovski in politični motivi, ki so zavirali, da se izvoz Iskre in seveda tudi drugih jugoslovanskih organizacij ni tako hitro povečeval kot bi želeli. Na izboljšanje trgovinskega poslovanja je gotovo največ vplival vse večji ugled Jugoslavije med temi državami, ki se osamosvajajo.

Iskra je najmočnejše prisotna v Latinski Ameriki. Tam smo imeli tudi prvo predstavništvo v tujini, in to v Caracasu v Venezueli. Zdaj imamo predstavništvo še v Braziliji, ustanovili pa smo tudi mešano družbo za proizvodnjo električnih ročnih orodij v Ekvadorju. Drugo takšno tržišče je Bližnji Vzhod, kjer imamo že lepe poslovne uspehe v Libanonu, v Kairu pa smo letos odprli predstavništvo. Kot pomembnejši center bi omenili še Iran, kjer bomo predstavništvo odprli prihodnje leto.

Trgovina s tretjim svetom je prejšnja leta potekala na klasičen način, lani pa smo prešli tudi na višje oblike ekonomskega sodelovanja — na industrijsko kooperacijo, bodisi da gre za prodajo licenc, bodisi za ustanavljanje mešanih proizvodnih podjetij. K večjemu izvozu so precej pripomogle tudi vse številnejša Iskrina predstavništva, hkrati pa smo izvažali še preko predstavništev drugih jugoslovanskih organizacij, podprla pa so nas v izvozu tudi predstavništva zvezne trgovinske zbornice in diplomatska predstavništva.

V teh deželah si Iskra vsekakor ne namerava in ne želi ustvarjati dobičkov, pač pa želi nuditi željeno in pričakovano pomoč, si zagotoviti dolgoročno prisotnost in možnost povečanega izvoza, vendar pa pri vsem tem poslovati rentabilno.

Letošnji rezultati izvoza na tržišče dežel 3. sveta kažejo na pravilno usmeritev naše trgovinske politike. Z gotovostjo lahko pričakujemo, da se bo naš izvoz na to območje povečeval tudi v prihodnje. V tem nas lahko zavrejo le premajhne lastne zmogljivosti in med drugim mnogokrat ogrožena kreditna in konkurenčna sposobnost.

Lado Drobež

Vzorno sodelovanje

Podpis pogodbe — Poglobitev in razširitev sodelovanja — Planirano povečanje vrednosti menjave za 200 %.

„V tem času se je Iskra razvila v veliko socialistično podjetje, pa tudi mi smo napredovali“, je dejal na tiskovni konferenci v stolpnici Iskre v Ljubljani generalni direktor firme VVB AG Wolfgang Böhme iz NDR, potem, ko so ob izteku prve kooperacijske pogodbe s to vzhodnonemško tvrdko podpisali novo pogodbo o vzajemnem sodelovanju, pri čemer se bo planirana vrednost menjave povečala za skoraj 200 %.

Poslovni stiki med Iskro in vzhodnonemško firmo VVB Automatisierungsgesellschaft iz Berlina, ki zaposluje v štirih kombinatih s področja elektroindustrije okrog 50.000 delavcev, trajajo že 17. let. V začetku je Iskra kupovala pri VVB AG predvsem kontaktorje, ki jih je nato ugrajevala v ustrezno opremo, pozneje pa je tudi Iskra začela prodajati izdelke svojemu vzhodnonemškemu partnerju.

Ugoden potek komercialnega sodelovanja je leta 1967 pripeljal do prvega sporazuma o dolgoročni kooperaciji in specializaciji. Nedvomno je tudi ta, druga faza odnosov ustrezala obema partnerjema in privedla do pozitivnih gospodarskih učinkov. Vsekakor so se pred nekaj dnevi v Ljubljani zbrali v močni zasedbi člani delegacije te tvrdke iz NDR pod vodstvom generalnega direktorja Wolfganga Böhme in pomočnika generalnega direktorja Vernerja Schmutzlerja, spremljal pa jih je tudi trgovski ataše NDR v Beogradu Günther Schaaf. Za Iskro je podpisal pogodbo generalni direktor ZP Iskre Jože Hujs, dipl. oec., pri razgovoru in na tiskovni konferenci pa so sodelovali še drugi strokovnjaki združenega podjetja. Kot je na tiskovni konferenci poudaril tov. France Žepić, direktor področja za izvoz pri Iskra Commercu, bo nova pogodba med obema partnerjema zajela v letih 1976 do 1980 promet 45 milijonov dolarjev. Sodelovanje VVB AG in Iskre predstavlja dejansko kar 75 % celotnega sodelovanja te vodilne vzhodnonemške elektroindustrije z Jugoslavijo.

„Vsebinsko sodelovanja zelo odgovarja obema, in to tako sodelovanje v smislu kooperacije in specializacije, kot tudi v smislu perspektivnega nastopanja na tretjih tržiščih“, je dejal tov. Žepić in kot primer navedel sodelovanje na področju kontaktorjev, z volumnom 2 milijona dolarjev letno v vsako smer. Specializirani del pa je smotno razdelil tako, da del proizvodnje, to je krmilne kontaktorje izdeluje Iskra, drugi del, to je motor-ske kontaktorje, pa VVB AG.

Generalni direktor VVB AG Wolfgang Böhme je po svoji strani izrazil zadovoljstvo, da je bil v Iskri že pred

osmimi leti, ko je podpisoval prvo pogodbo o vzajemnem sodelovanju. Hkrati s priznanjem Iskri za njen izreden razvoj v tem času, je osvetlil tudi uspehe njihovega vzhodnonemškega podjetja: „Dejstvo, da smo pred zaključkom petletnega plana dosegli 65 % povečanje blagovne proizvodnje temelji na področju delovne produktivnosti, za tako povečano produktivnost pa je pomembno stopnjevanje serijske proizvodnje, kar je mogoče takrat, če se zaradi razdelitve dela eden izmed dveh kooperantov specializira na eno in odreče drugi dejavnosti. Tako je sortiment izdelkov manjši in specializacija večja. Ko je posebej pohvalil vzajemno sodelovanje pri proizvodnji stikal, ki jih dobavlja

Kubanski gostje v Iskri

Iskrino tovarno telekomunikacij je 14. novembra obiskala kubanska vladna delegacija s posredovanjem Zavoda SR Slovenije za mednarodno tehnično sodelovanje. Delegacijo so sestavljali: vodja HUMBERTO KNIGHT, direktor Centra za tehnično pomoč v Nacionalni komisiji za ekonomsko in znanstveno-tehnično sodelovanje s tujino, ELISEE DE ARNAO SAEJANA, direktor za tehnološko pomoč v komisiji, JOSE ALVAREZ, tehnični direktor za socialne gradnje v

S podpisa pogodbe.

Iskra, je Böhme tudi naglasil širši meddržavni pomen tega sodelovanja med obema tvrdkama, saj je bilo o tem pred meseci govora tudi na medvladnih pogovorih SFRJ : NDR.

V nadaljnji razpravi na tiskovni konferenci, v kateri je spregoril tudi generalni direktor Jože Hujs, je dejansko prišlo do izraza, da je bila vzajemna pogodba med Iskro in VVB AG skoraj vzorec za siceršnje navezovanje kooperacijskih odnosov jugoslovanskih delovnih organizacij s podjetji iz okvira socialističnih držav v okviru SEV in dejansko odprlo vrata splošnemu gospodarskemu sodelovanju med obema državama.

Pri tej gospodarski in tehnološki povezavi, pa, seveda, vsak ostaja ne-

rom so prisostvovali kubanski ambasador v SFRJ FERNANDO FLORES, predstavnik Zavoda SR Slovenije za mednarodno tehnično sodelovanje tov. Babič, Iskrine predstavnike pa je vodil pomočnik glavnega direktorja ZP Iskra Vladimir Klavs.

Namen obiska v SFRJ je bil utrditi dosedanje ter vzpostaviti še nove stike tako družbene kot ekonomsko-tehnične narave. Iz Iskrinega proizvodnega programa se je kubanskim gostom zdela posebej zanimiva tele-

Kubanska vladna delegacija na ogledu proizvodnje avtomatskih telefonskih central.

Ministrstvu za gradbeništvo, ELEXIS ACANJARA, direktor oddelka za inženiring v Ministrstvu za gradbeništvo ter RODOLFO VIKIERAS, direktor Nacionalnega instituta za turistično industrijo. Ogledu proizvodnje v omenjeni tovarni in razgovo-

komunikacijska oprema za javne in industrijske zgradbe (telefonija, ozvočenje, komunikacijski sistemi ter inštalacije elektronskih naprav v bolnišnicah), proizvodnja električnega ročnega orodja ter merilnih instrumentov. Da bi se konkretnije dogo-

Delegacija NDR v Elektromehaniki.

odvisen in avtonomen na svojem področju, kar je priznal tudi trgovski ataše NDR Günther Schaaf z ugotovitvijo, da jasno, vsaka izmed dežel mora spoštovati vse zakone svojega partnerja iz druge dežele.

Taka poslovna uspešnost in hkrati samostojnost v notranjem pogledu gotovo predstavlja tudi trdno osnovo za ZP Iskra v njenih sedanjih in nadaljnjih povezavah s partnerji vzhodne Evrope. Danes ima namreč Iskra na področju SEV že zaključenih 9 dolgoročnih komercialno tehničnih in kooperacijskih pogodb in pripravlja jih še nadaljnjih 5. Z vsem tem dopolnjuje Iskra svoje aranžmane s tretjim svetom in Zahodno Evropo.

Mara Ovsenik

vorili o oblikah medsebojnega sodelovanja na teh področjih, so gostje povabili predstavnike Iskre na obisk na Kubo takoj po Novem letu.

Na naše vprašanje, kakšni so vtisi kubanske delegacije po ogledu naše najmodernejše tovarne, je kubanski ambasador izjavil: „V vašem podjetju smo videli, kaj lahko doseže delavski razred.“ K temu je vodja delegacije pripomnil, da bi težko dali oceno o tehnični opremljenosti, ker niso tehniki, da pa je nanje napravila izreden vtis velika čistoča v proizvodnji in opazna produktivnost dela.

Zanimalo nas je tudi, kakšne so izkušnje latinskoameriških držav z multinacionalnimi družbami. Odgovor je bil zelo neposreden, ne pa presenettljivo: „S svojega stališča smo zainteresirani, da pobijemo vladavino takih družb, saj smo jo izkusili od l. 1901 pa do konca l. 1959. Bile so gospodarji naše najboljše zemlje, rudnik, narodne banke in transporta. Ker smo po značaju mednarodno usmerjeni in nočemo, da bi latinskoameriške države trpele, se z lastnimi napor in ob podpori socialističnih dežel trudimo, da te družbe potolčemo oziroma negativno vlogo, ki so jo odigrale v našem življenju. Delavcem Iskre želimo sporočiti pozdrave naših delavcev in čim uspešnejši nadaljnji razvoj podjetja.“

V. B. R.

ELEKTROMEHANIKA

Delegacija NDR na obisku

Po podpisu pomembne pogodbe si je delegacija iz Nemške demokratične republike ogledala še tovarne Elektromehanike na Savski loki in na Laborah. Ob prihodu je gostom glavni direktor Aleksander Mihev razložil, kakšne spremembe je v zadnjem času doživela Elektromehanika v proizvodnem in organizacijskem smislu. Poudaril je, da s podjetji iz NDR že dolga leta uspešno sodelujemo. Približno 80 % našega izvoza gre sedaj na zahodna tržišča, čedalje bolj pa se usmerjamo na izvoz in sodelovanje s socialističnimi državami in deželami v razvoju. Gostom je razložil pomen in delovanje Iskrinih lastnih in mešanih družb v tujini. Pojasnil je nadalje, kakšne funkcije in pristojnosti ima komercialno področje po reorganizaciji v branžne DO ter tudi delitev drugih institucij v zvezi z raziskovalnimi funkcijami. Prvotni koncept centralizacije raziskovalne dejavnosti v osrednjem raziskovalnem inštitutu se je pokazal kot neustrezen in je po njegovih besedah boljša neposrednejša povezava s takojšnjo uporabo dosežkov te dejavnosti v proizvodnji. V zadnjem času se Iskra tesno povezuje tudi z znanstvenimi institucijami izven

(Nadaljevanje na 2. strani)

Položaj delavcev naj kažejo predvsem dohodkovni odnosi v TOZD

V Ljubljani je 11. novembra dopoldne predsednik CK ZKS France Popit vodil politični aktiv, na katerem so razpravljali o uveljavljanju ustavnih odnosov v organizacijah združenega dela, posebno glede na velike sisteme, kakršna sta Elektrokovinska industrija (Iskra-Gorenje) in Slovenije. V razpravi na tem sestanku je sodeloval tudi član predsedstva SFRJ in član predsedstva CK ZKJ Edvard Kardelj, iz čigar razprave povzemamo nekatere ugotovitve.

V razpravi na aktivu je bilo ugotovljeno, da so leto in pol po podpisu samoupravnega sporazuma o združevanju SOZD Iskra in SOZD Gorenje sicer formalno vzpostavljensamoupravni in izvršilno poslovodni organi ter družbeno-politične organizacije, vendar pa učinka integracije še ni čutili na primer na področjih politike uvoza in izvoza, na področju načrtovanja razvoja, ali na področju finančne politike.

V razpravi je Edvard Kardelj opozoril, da v razpravah o povezovanju pogostokrat pozabljamo na izgrajevanje dohodkovnih odnosov. Najpomembnejše pri tem je, da se dohodek, ki ga ustvari posamezna TOZD, po združitvi v skupni dohodek potem spet vrne v temeljno organizacijo in tako zanjo predstavlja novo stimulacijo za nadaljnjo proizvodnjo.

Temeljni akt združevanja dohodka je srednjeročni plan. Združevanje dohodka za reprodukcijo pa v praksi še vedno poteka prek skupnih fiksnih skladov, s katerimi razpolagajo delavski sveti določenih temeljnih organizacij. V ustavi je sicer predvideno, da se dohodek zbira na računih TOZD, vendar pa je ta dohodek last vseh delavcev v delovni, oz. sestavljeni organizaciji združenega dela. Slednji pa morata zato pri načrtovanju razvoja računati z dohodkom vseh TOZD in ne le s tistim delom, ki se nabira v posameznih skladih.

Smisel določb nove ustave in načel družbenega načrtovanja potem ni v tem, da naj vsaka TOZD v nogavici nosi svoj dohodek, saj bi to nujno privedlo do atomizacije gospodarstva. Koncentracija vseh virov dohodka je resda v TOZD, s sistemom načrtovanja pa zagotavljamo najbolj racionalno združevanje družbenih sredstev. Srednjeročni načrt tako postaja zelo važno sredstvo združevanja dohodka; ne postaja le pomemben gospodarski, temveč tudi idejnopolični instrument, saj je treba interese ob sprejemanju skupnega načrta uskladiti.

Zakon bo vsem tem TOZD nalagal, da načrtujejo, torej je srednjeročni načrt mogoče imeti za osnovni idejni in politični instrument in faktor združevanja. Samo s funkcioniranjem srednjeročnega načrta v daljšem obdobju bodo posamezne TOZD hkrati v položaju, da kreditirajo in, da so kreditirane, ker se bodo sredstva prelivala glede na trenutne potrebe. Če torej gledamo na pomen in funkcijo TOZD skozi tak dohodkovni sistem, vsekakor ni mogoče videti nevarnosti, da se bo gospodarstvo razdrobilo na premajhne TOZD, pač pa nasprotno, nevarne so velike TOZD. Te so namreč v večji meri proizvodni parcialnim interesom in pomenijo manj trdno podlago za integracijo.

Pri oblikovanju TOZD je bilo vse prepogosto osnovno vodilo tržni izdelek ne pa človek, oz. zagotovitev možnosti, da bi delavec lahko resnično nadziral vse gibanje dohodka, oz. razpolagal z rezultati svojega dela. Temeljno organizacijo je mogoče ustanoviti le tam, kjer se izdelek lahko meri kot vrednost, oz. kjer imamo čim bolj zaokrožen del proizvodnega procesa.

Tako v Iskri in Gorenju, kot v Slovenijalesu bo hitreje stekla ustavna preobrazba, če bodo najprej zgradili

sistem dohodkovnih odnosov in se šele nato poglobljali v organizacijske rešitve, je dejal Edvard Kardelj. Pri tem se je treba čimprej znebiti strahu, češ da bodo manjše temeljne organizacije, oz. da bo več delovnih organizacij breme za sestavljeno organizacijo. Nasprotno, če bo sleherni TOZD dejansko rasla iz elementarnega dela proizvodnega procesa, bodo delovni ljudje lahko tudi jasneje videli svoj položaj v dohodkovnih odnosih. To pa je nedvomno eden izmed najvažnejših dejavnikov, da bo lažje stekla integracija med Iskro in Gorenjem, ki je za slovensko in jugoslovansko gospodarstvo vsekakor zelo pomembna. Tudi zato, ker je v obeh sestavljenih organizacijah 41.000 zaposlenih, ki bodo letos proizvedli za nekaj manj kot deset milijard dinarjev izdelkov, od katerih jih bodo več kot za sto milijonov dolarjev izvozili.

V razpravi sta Edvard Kardelj in Sergej Kraigher posebej poudarila, da je treba v povezovanju Iskre in Gorenja iti naprej od tod, do koder smo zdaj prišli in poiskati prehodno stopnjo, ki bo predstavljala napredek predvsem glede na vzpostavljane dohodkovnih odnosov. Nikakor pa bi ne bilo pametno stopiti korak nazaj in se ogrevati za predlog, po katerem naj bi iz sedanje Iskro-Gorenje oblikovali dve specializirani sestavljeni organizaciji, od katerih bi v eni proizvajali izdelke široke potrošnje, v drugi pa profesionalne elektrotehnične proizvode.

Podlago za konkretno povezavo med Iskro in Gorenjem bi kazalo najprej iskati predvsem v okviru naslednjih skupnih točk: raziskovalno-razvojno delo, proučevanje trga, skupno načrtovanje, usmerjeno izobraževanje in interna banka.

Koristen sestanek

Niš, 13. novembra 1975. — Danes je bil v Elektronski industriji Niš sestanek predsednikov, oz. sekretarjev organizacij ZK in sindikatov SOZD Iskra-Gorenje, Racioindustrije Zagreb, „Rudi Čajavec“ iz Banja Luke in Elektronske industrije Niš, na katerem so se dogovorili o širšem interesnem povezovanju in o tesnejšem sodelovanju jugoslovanskih proizvajalcev elektronike.

Na tem sestanku so komunisti navedenih delovnih organizacij soglasno ugotovili, da je obstoječe stanje v tej grupaciji jugoslovanskega gospodarstva nevzdržno spričo premajhnega združevanja dela in sredstev, nezadostnega izkoriščanja zmogljivosti in prekrivanja številnih proizvodnih programov.

Izhajajoč iz ustavnih določil in sklepov X. kongresa ZKJ, ki predvidevajo združevanje, interesno povezovanje in bolj ekonomičnejše izkoriščanje družbenih sredstev, so komunisti vseh štirih delovnih organizacij sklenili prevzeti pobudo za ustanovitev jugoslovanske skupnosti proizvajalcev elektronike, v okviru katere naj

bi reševali vse notranje probleme s tega področja, se dogovarjali o nastopu izven grupacije ter na domačem in tujih tržiščih.

Na sestanku so tudi sklenili, da je treba do konca leta izdelati gradivo za sprejem samoupravnega sporazuma o poslovnem in drugem sodelovanju v tej panogi, takoj pa je treba začeti z reševanjem operativnih težav, s katerimi se srečujejo omenjene delovne organizacije.

Dogovorili so se tudi, naj bi bil 3. decembra nov sestanek, katerega se bodo udeležili generalni direktorji Iskro, Gorenja, RIZ, „Rudi Čajavec“ in EI Niš in na katerem naj bi se dogovorili za reševanje tistih operativnih težav, ki po mnenju delovnih organizacij trenutno najbolj otežujejo delo. Hkrati naj bi na tem sestanku tudi sklenili, kako začeti reševanje skupnih dolgoročnih problemov.

Družbena zaščita in mi

O družbeni samozaščiti kot elementu družbene zaščite smo v zadnjem času preko sredstev javnega obveščanja vse več obveščeni. Pojavljajo se članki in zapisi o pomenu in vlogi družbene samozaščite, pravtako pa so poznani sklepi in dokumenti najvišjih forumov v republiki in državi, ki govorijo, da je potrebno aktivnejše delovanje nas samoupravljalcev na tem področju.

O tem, je na pobudo sekretariata OOKZ ISKRA Poslovne stavbe, govoril strokovni delavec RSNZ tov. Bratuž Hinko—Oki udeležencem predavanja o družbeni samozaščiti v prostorih PPC v Ljubljani v četrtek, 13. 11. 1975. Preko 100 udeležencev, med katerimi smo pogrešali marsikoga, ki bi mu tako predavanje koristilo, je z zanimanjem poslušalo predavanje o vlogi in pomenu družbene samozaščite kot družbeni sili, ki naj se bori proti posameznikom in organiziranim skupinam, ki s sovražnimi nameni delujejo znotraj meja naše države.

Naša država s svojimi odprtimi mejami z zemljepisno lego kot križiščem raznoraznih interesov Vzhoda in Zahoda, je zelo interesantno območje vseh sovražnih znanj in notranjih sil, ki želijo, da bi v „pravem trenutku“ vskočili in uredili situacijo po svojih željah in interesih tistih, za katere delajo.

Samozaščito, ki jo vsak posameznik tako dobro pozna v svojem domačem krogu — družini, vse preradi pozabljamo pri svojem delu in podjetju in v družbeni okolici v kateri deluje. Tu smo vse preveč liberalni, vsi so nam prijatelji, vse sprejemamo ne da bi preverjali kakšni so njihovi nameni in cilji, ko prihajajo v podjetje kot poslovni in drugačni partnerji.

Zato je potrebno tej družbeni samozaščiti dati ustrezen poudarek in jo uvajati kot enega izmed principov dela vsakega posameznika in organizacije združenega dela. Zato ne jemljimo odločitve, ki predpisujejo določen red v obnašanju delavcev, gostov in podobno kot „šikano“ ali administrativen ukrep, ampak kot element družbene samozaščite naših dosežanih pridobitev v borbi proti sovražnemu delovanju posameznikov in skupin, ki so v rokah tujih služb.

Dveurno predavanje je udeleženecem temeljito osvetlilo delovanje vseh takih sil na ozemlju Slovenije in SFRJ in so se predavatelju z burnim ploskanjem zahvalili za sodelovanje.

—M. S.—

Seja skupščine ZP Iskra

V torek, 11. novembra je bila v Iskri poslovni stavbi v Ljubljani 11. seja Skupščine ZP Iskra. Zasedanje je izredno uspelo, predvsem zahvaljujoč dobro pripravljenemu gradivu, katerega so delegati prejeli pravočasno skoraj celotno gradivo za sejo pa smo v nekoliko skrajšani obliki objavili tudi v našem tedniku.

V okviru prve točke dnevnega reda je poročal o uresničevanju sklepov 10. seje Skupščine ZP Iskra v. d. direktorja področja za finance Edi Delopst. Najprej se je dotaknil ukrepov za stabilizacijo gospodarjenja v Iskri in poudaril, da so skoraj vse TOZD in OZD že izdelale stabilizacijske in sanacijske programe, tiste, ki jih morebiti še niso, pa morajo to storiti čimprej. Največ pozornosti je treba v teh akcijah posvetiti izvozu in uvozu, proizvodnji in z njo produktivnosti, stroškom, organizaciji in zaposlovanju ter med drugim vprašanju likvidnosti.

V nadaljevanju je Edi Delopst analiziral vzroke, zaradi katerih so v nekaterih TOZD v prvem polletju poslovali z izgubo. Osnovna ugotovitev je, da so številne temeljne organizacije sanirale izgubo že v tretjem četrtletju, konec leta pa bodo imeli izgubo verjetno le v TOZD ATC — Kranj, Keramičnih kondenzatorjev v Žužemberku in TV — sprejemnikov v Ljubljani.

V zvezi s poročilom o uskladitvi medsebojnih obveznosti in izdajanju akceptnih nalogov za kritje obveznosti in medsebojnih dobav v združenem podjetju je opozoril, da se položaj kljub vsemu le nekolikoboljšuje, v nadaljevanju pa je v. d. finančnega direktorja spregovoril o uresničevanju planskih zadolžitve za mesec september, ocenil izvajanje gospodarskega načrta za leto ter omenil nekaj pomembnejših podatkov iz poslovanja Iskrinih temeljnih organizacij oz. delovnih organizacij in Industrij v prvih devetih mesecih letos.

V okviru prve točke dnevnega reda je poročal o uresničevanju sklepov zadnjega zasedanja Skupščine tudi direktor Iskra Commerce Ilija Medič. Spregovoril je predvsem o izvajanju ukrepov za zagotovitev realizacije planskih predvidevanj zunanje — trgovinske dejavnosti za leto ter o pravnem, organizacijskem in kadrovskem stanju Iskrine zunanje — trgovinske mreže. Da bi uresničili izvoz v predvideni višini so na IC pripravili 31 poslovnih akcij, v katere se je delno vključila tudi naša inozemska mreža, potekajo pa v sodelovanju z Industrijami.

INDUSTRIJA ŠIROKE POTROŠNJE

Mladinci so aktivni

Mladinci v Industriji široke potrošnje se trenutno pripravljajo na letno konferenco, ki bo v začetku decembra. Na tem srečanju bodo sprejeli načrt dela za prihodnje leto in skušali z enakomernim tempom ohraniti kar živahen ritem svojega dela.

Do formiranja mladinske organizacije v široki potrošnji je prišlo šele pred dobrimi desetimi meseci, pa so mladinci kljub temu svojo aktivnost že razvili na vseh področjih. Zlasti mladinske športne igre Industrije široke potrošnje so bile torišče zagriženih bojev za prva mesta. Ta športna srečanja pa so bila najlepša prilžnost za spoznavanje mladih iz drugih TOZD. Tako so mladi med prvimi navezali stike in živahneje zaživeli v eni DO.

Na kulturnem področju je manj prilžnosti za skupne nastope, so pa nekatere mladinske organizacije po TOZD zelo živahne na tem področju, tako zlasti v TOZD TV Pržanu in v TOZD Elektromotorji

Direktor Medič je v zvezi z vprašanji izvoza opozoril med drugim na problem kakovosti Iskrinih izdelkov in izobraževanja kadrov v zunanji trgovini ter v nadaljevanju podal oceno o uresničevanju izvoza v tem letu. Poudaril je, da bomo predvidoma letošos izvozili za okoli 45 milijonov ameriških dolarjev izdelkov, s čimer bomo letne izvozne naloge uresničili le 75 odstotno in za 4 % več kot lani. V teh številkah ni upoštevan izvoz celjskega EMO in TOZD Elektrooptika, ker ti dve organizaciji ne izvažata preko IC.

Glede izvoznih načrtov za leto 1976 je dejal, da so za več kot polovico višji od letošnje predvidene realizacije, zato bo treba še takoj začeti storiti vse, da bi kar najhitreje ustvarili potrebne pogoje za uresničitev izvoznega načrta. V zvezi z Iskrino zunanje-trgovinsko mrežo je poudaril, da je obstoj te mreže nujen za uspešno zunanjo trgovino, kar potrjuje tudi podatek, da izvozimo več kot 85 odstotkov celotne vrednosti na območja, kjer imamo svoje zunanje-trgovinske organizacije.

Delegati so v okviru druge točke dnevnega reda sklepali o pričetku sprejem samoupravnega sporazuma o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt mikroelektronike.

O tem področju dejavnosti, ki je gotovo življenjskega pomena za številne organizacije v okviru ZP Iskra, je govoril v. d. direktorja področja za inovacije Miloš Kobe. Udeleženci zasedanja Skupščine so menili, da je samoupravni sporazum dobro pripravljen in da gre lahko v razpravo.

V nadaljevanju so delegati sklepali o sklenitvi samoupravnega sporazuma o dolgoročnem sodelovanju Iskro pri organiziranju in oblikovanju specializirane mednarodne razstave sodobne elektronike na GR v Ljubljani, sklepali o sprejetju pravilnika znanstvenoraziskovalnega sklada, poslušali poročilo o poteku sprejemanja samoupravnih splošnih aktov — o tem je govoril sekretar Skupščine Bogdan Mohor — ter razrešili odgovornega urednika glasila Iskra Igorja Slavca.

Še več pa so naredili v Sprejemniški na področju izobraževanja. Izvedli so akcijo za dokončanje osemletke za mladince, ki nimajo končane osnovne šole. Ideja je bila dobra in tudi realizacija je presegla pričakovanja. Danes obiskuje vrsta mladih osnovne šole oz. zadnje razrede pri različnih Delavskih univerzah.

Precej mladine iz Industrije široke potrošnje pa se izobražuje na večernih poklicnih, srednjih in višjih šolah.

Vse leto so člani ZSMS živahno sodelovali tudi v vseh akcijah ZP Iskra. Tako so se udeležili zimskih in letnih iger, dneva Iskro in prostovoljne delovne akcije mladine ZP na Dugem otoku. Tako so v MDB poslali dva mladince in dve mladinki. Upajo pa, da bo leto 1976 še bolj živo, vendar predsednik Lado Horvat mi še ni hotel izdati njihovih načrtov.

V Antenah zadovoljni v devetih mesecih

Antene na Vrhniki so začele letošnje poslovno leto s precejšnjimi zalogami. Vendar je prodaja še kar stekla, saj so se kljub bojazni skladišča v devetih mesecih le precej spraznila. Posebno zadnji čas je postala prodaja široke potrošnje živahnejša. Sicer pa so to pričakovali, ker ti artikli gredo najbolj v prodajo prav jeseni in pozimi.

Trimesečje so zaključili uspešno. Realizirali so 95,5 % tričetrtletnega plana, ob neizpolnjenem planu-delovne sile. Tako so dosegli indeks 113 v primerjavi s prejšnjim letom. Plana kadrov pa niso izpolnili, ker so se strogo držali intenzivnega zaposlovanja. Še vedno pa iščejo kvalificirane

kadre, ki pa jih pobere bližnja Ljubljana, kjer je velika izbira in precej večji OD, kot jih lahko nudi TOZD Antene na Vrhniki.

Sicer pa si energično pomagajo sami. Nekaj delavcev se dopolnilno izobražuje v popoldanskem času, eden celo na tretji stopnji in to za domače potrebe. Pozorni pa so tudi na „azuriranje“ znanja. Strokovnjake radi pošljejo na tečaje in seminarje, da se srečajo z najnovejšimi dosežki na svojem področju.

V bodoče v tovarni ne bo kake večje ekspanzije s sedanjo proizvodnjo anten. Pač pa iščejo dodatni proizvodni program, s katerim bi zaposlili del zmogljivosti. Pričakujejo tudi strokovno pomoč ZP, oz. njegovih strokovnih služb.

DELEGACIJA NDR NA OBISKU

(Nadaljevanje s 1. strani)

svojih okvirov — za bazične raziskave in iskanje optimalnih rešitev.

Nemški gostje so pokazali precejšnje zanimanje tudi za praktično izvajanje samoupravljanja ter problem tehnološke predpriprave za čimushnejši potek proizvodnega procesa.

Nakazane so bile tudi možnosti skupnega sodelovanja pri raziskavi in tehnologiji na področju stikal.

V. B. R.

S sestanka predstavnikov ZK in sindikatov v Nišu.

Devetmesečno poslovanje v Industriji Avtomatika uspešno

Letošnje leto je v Industriji za avtomatiko, kot v vseh industrijah Iskre, prehodno obdobje pri formiranju in utrjevanju novih organizacijskih oblik. Avtomatika je nastala iz osmih delovnih organizacij z zelo različnimi, specifičnimi načini poslovanja.

Novi poslovni odnosi pa zahtevajo nove organizacijske oblike. Potrebno je bilo več strokovnega kadra za prevzem in opravljanje novih, širših in poglobljenih delovnih nalog. Organizacija se neprestano izpopolnjuje in prilagaja novim poslovnim potrebam. Industrija za avtomatiko zadovoljivo premaguje te začetne težave in je uspešno zaključila devetmesečno poslovanje.

Letni plan proizvodnje je bil dosežen z 79,8 %. Izvršitev proizvodnega načrta je bila po posameznih organizacijah različna in se giblje od 69,6 % v TOZD Naprave do 88,9 % TOZD Inženiringi. Večina TOZD je že v tem obdobju presegla lanskega letošnjega proizvodnjo. Rezultati kažejo, da bo celoletni plan v industriji, kot tudi v posameznih TOZD dosežen, ali pa celo presežen. Plan bo dosežen tudi zato, ker je v četrtem kvartalu večji fond delovnih ur in ker je že po običajno daljša proizvodnja v zadnjih treh mesecih leta.

Relativno visoka proizvodnja je bila dosežena s samo 3,5 % delovne sile več. Realizacija se je torej povečala predvsem zaradi višje produktivnosti, ki je mnogo višja od načrtovanih. Ostala dva pokazatelja uspešnosti poslovanja pa nista tako zadovoljiva. Ekonomičnost je bila nižja od načrtovane, ker je več objektivnih vzrokov vplivalo nanjo. Najvažnejša izmed njih sta: povečanje nabavnih vrednosti materiala in drugih materialnih stroškov. Akumulativnost pa je ostala na načrtovani ravni.

Prodajni načrt za l. 1975 je bil realiziran s 77,8 % v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta je bila prodaja za 75 % višja. Na tako povečanje prodaje pa so vplivale poleg večjega obsega prodaje tudi višje prodajne cene. Predvidevamo, da bo letni prodajni načrt realiziran v vseh TOZD Industrije za avtomatiko.

Finančna realizacija prodaje je bila malo nižja od proizvodnje. To pomeni, da v Avtomatiki izdelujemo zelo konjunkturne izdelke in da svetovna recesija še ni dosegla naših organizacij. Prodamo skoraj vse kar izdelamo, oz. izdelujemo samo izdelke, ki so že prodani. Gornjo trditev potrjujejo tudi relativno nizke zaloge gotovih izdelkov, ki v strukturi celotnih zalog predstavljajo samo 17 %.

Letni izvozni načrt smo dosegli s 53,3 %. Največji vrednostni izpad je bil pri najmočnejših izvoznikih: TOZD TELA in TOZD Naprave. Slabše izvozne rezultate so dosegli v TOZD TELA, zato ker so poleg manjšega izvoza, bili prisiljeni, zaradi izredno močne konkurence, izvažati svoje izdelke po izredno nizkih prodajnih cenah. Te cene pokrivajo samo direktne stroške materiala in dela ter samo 30 % do 50 % režijskih stroškov. Pri ostalih TOZD pa lahko ugotovimo, da so bili načrti preoptimistični. Predvideli so izvoz v nekatere države, iz katerih pa potem ni bilo naročil.

Na drugi strani smo realizirali z 79,6 % letnega načrta uvoza in je ta realizacija nižja od uvoza v istem obdobju lanskega leta. Nižji stroški uvoza so nastali zaradi bolj sistema-

tične nabave. Uvažali smo samo materiale, ki smo jih dejansko rabili za planirano obdobje. Drugi faktor, ki je vplival na nižji uvoz, pa je bila prekomerna nabava materiala ob zaključku leta 1974 in ustvarjene zaloge za leto 1975. Uvoz celotne industrije pa je še vedno veliko višji od doseženega izvoza. Večje potrebe po uvoznem materialu narekujejo želja in nujna, da še povečamo obseg izvoza. Z izvozom si zagotavljamo višja lastna devizna sredstva in povečujemo proizvodne serije, z večjimi serijami pa znižujemo proizvodne stroške na enoto proizvoda.

Celotni dohodek je bil za 79,3 % višji od dohodka v istem obdobju leta 1974 in smo letni načrt dosegli s 87,3 %. Porabljen sredstva so v strukturi dohodka ostala skoraj na isti ravni. Ostanek dohodka je za 80 % večji od lanskega v istem obdobju, oz. smo dosegli 88 % letnega načrta.

Z rezultati celotne industrije bi bili lahko zadovoljni, vendar znotraj industrije so rezultati preveč neenakomerni. Pri posameznih TOZD je ostanek dohodka zelo različen in niha od 13,8 % v TOZD Napajanja, do 170 % v TOZD Inženiringi. Nižji ostanek dohodka od povprečnega so dosegle naslednje organizacije: TOZD ELA, TIO in Orodjarna. Poslovni rezultat bi bil lahko ugodnejši, če bi tudi te organizacije dosegle vsaj povprečje industrije.

Positivna klima za prodajo izdelkov naše industrije je poleg ostalih pozitivnih faktorjev najmočnejše vplivala na ugoden finančni uspeh. V tem obdobju so bila tudi bolj izkoriščena razpoložljiva obratna sredstva. Povečali smo koeficiente obračanja osnovnega materiala in nedovršene proizvodnje. Ugotovimo lahko tudi, da se je minimalno povečal tudi koeficient plačevanja kupcev, ki pa vendar še vedno ni zadovoljiv. Terjatve do kupcev so še vedno zelo visoke in zaradi tega narašča naša zadolženost pri dobaviteljih. Največja postavka pri kupcih so terjatve, ki so pripravljene za odpis. Vzrok takega povišanja je skrajšanje zakonskega roka od 90 na 45 dni. Vse terjatve, ki so daljše od terjatvenega roka, so morali knjigovodsko opisati. Ta ukrep je zelo znižal poslovni rezultat industrije.

Industrijo za avtomatiko so v obravnavanem obdobju pestile še druge tekoče operativne težave: večkratno pomanjkanje likvidnih sredstev za nabavo reprodukcijskega gradiva iz izvoza in domačega, novi predpisi o pravočasnem prevzemu uvoznega blaga itd.

Vendar lahko trdimo, da je bilo poslovanje kljub navedenim težavam na splošno uspešno. Nekatere organizacije sicer niso dosegle načrtovanih rezultatov in bodo morale analizirati vzroke ter izdelati sanacijske programe, da bi čimbolj uspešno zaključile poslovno leto 1975. Izdelati bomo morali tudi podrobne analize vzrokov za neizvršitev izvoznega načrta. Pozitivne faktorje, ki jih je pokazala realizacija v devetih mesecih, pa bo treba še izboljšati.

Bogdan Breziger

DOPIŠUJTE V ISKRO

V TOZD Procesna tehnika Industrije za avtomatiko so podelili nagrade: Marjanu Koklju in Bredi Jančar za 20-letno delo in Dušanu Vukmiroviču ter Dolžiju Divjaku za 10-letno delo v Iskri.

Štirinajst novih članov ZK v TOZD Upori v Šentjerneju.

Živahna dejavnost v TOZD Upori v Šentjerneju

V petek, 14. novembra zvečer, so imeli člani ZK TOZD Upori v Šentjerneju slavnostno sejo, na kateri so polnoštevilno zbrani v tovarniški menzi sprejeli v svoje vrste 14 novih članic in članov.

Člani osnovne organizacije ZK TOZD Upori so najprej, po uvodnih besedah Jožeta Colariča, člana sekretariata sveta ZK IEZE, obravnavali akcijski program Sveta ZK Elektrokovinske industrije Ljubljana. Po razpravi so člani ZK predlog akcijskega programa sprejeli s pripombo, da bodo svoj program še dopolnili z nekaterimi nalogami iz akcijskega programa sveta ZK EKI.

V nadaljevanju se je povzel besedo sekretar občinskega komiteja ZK občine Novo mesto Janez Slapnik. Pohvalil je dejavnost osnovne organizacije ZK v TOZD Upori, ki je letos pri svojem aktivnem delu posebno pozornost posvetila sprejemanju novih, zlasti mladih članov v vrste komunistov. Sekretar OBK ZKS Janez Slapnik je ob koncu svojih izjavij pozval vse komuniste te osnovne organizacije k aktivnemu sodelovanju pri opravljanju nalog ZK in pri uresničevanju nove ustavne organiziranosti.

Slednjič je s kratkim nagovorom pozdravil štirinajst novih, mladih članov ZK še sekretar osnovne organizacije TOZD Upori Vili Punčuh. Zavele jim je, da bi se kar najhitreje aktivno vključili v delo osnovne organizacije v tovarni. Svoj govor je sekretar OOKZ Vili Punčuh zaključil z

besedami: „Bodite komunisti s srcem, idejo, znanjem in vzorom!“

Sekretar občinskega komiteja ZK Novo mesto Janez Slapnik in sekretar OOKZ TOZD Upori Vili Punčuh sta nato novim članom ZK razdelila legitimacije, statute ZKJ, rdeče nageljne in vsakemu v spomin knjigo Franca Šetince: „Kaj je in za kaj se bojuje ZKJ“.

V TOZD Upori so že v letošnjem

V imenu osnovne organizacije ZK TOZD Upori je Vinko Žulič obiskal bolno članico ZK Rozalijo Kuhar in ji izročil šopek in knjigo.

maju, na slavnosti v Bazi 20 dobili tri nove mlade člane: Ano Koželj, Borisa Grubarja in Silva Potočarja, na današnji slavnostni seji pa so v svoje vrste sprejeli še naslednjih štirinajst novih članov: Marjana Lapuha, Staneta Ozvalda, Ano Pirkovič, Jožeta Škedlja, Martino Škedelj, Slavka Pajiča, Tito Kušljan, Maričko Kušljan, Darinka Kuščjana, Tineta Preskarja, Darinko Spatec, Franca Grubarja, Angelco Kotar in Danila Voglerja.

Pred začetkom je v imenu OOKZ TOZD Upori obiskal Vinko Žulič bolno sodelavko Rozalijo Kuhar, članico ZK že od l. 1943 in ji izročil šopek nageljnov in knjigo v spomin na današnji sprejem novih članov. — J. C. —

tala in, če bo prodaja vsaj tako stekla kot običajno v tem času, bodo zaključili leto normalno. Tudi prodaja TV sprejemnikov, ki je bila med letom najbolj kritična, je zadnji čas postala živahnejša.

FY

Gospodarska gibanja v Sežani

„Najznačilnejša in stalna komponenta gospodarjenja v prvih devetih mesecih v Sežani je bila stalna nelikvidnost,“ je povedal vodja gospodarskega sektorja tovariš Boris Hlačar. Kljub vsemu so naredili več in bolje kakor lani, pa tudi izvoz so dvignili.

Ob koncu tretjega kvartala so v Sprejemnikih dosegli plan 96,5 % in dosegli indeks v primerjavi z letom 1974 129. Največ problemov so imeli s trafo dejavnostjo in ojačevalnimi napravami. Prodajne službe namreč niso našle kupcev za ojačevalne naprave. Pri izvozu pa ni bilo težav, saj so kljub pričakovanjem izvažali celo več kakor lani.

Pač pa bo izvoz radijskih sprejemnikov postal poslovno problematičen v letu 1976, saj ob sklepanju pogodb inozemski kupci zahtevajo 20 % znižanje cen. Pritisk je zelo močan, saj kupci vedo, da smo ob recesiji vezani na zunanji trg in zato skušajo iztisniti najboljše pogoje v svojo korist.

Zaloge so precejšnje, nedokončanih artiklov je za cca starih 750 milijonov in zaloga gotovih izdelkov obsega več kakor dvomesečno proizvodnjo — za okrog 3,3 stare milijarde. Te zaloge so velika cokla v poslovanju tovarne, saj vežejo obratna sredstva, kar ima za posledico nelikvidnost. Branžna prodaja bo morala napeti vse sile, da prodaja zalogo in tako razreši začarani krog — zaloge — nelikvidnost.

V okviru stabilizacijskega plana intenzivno zaposlujejo le najnujnejše strokovne sodelavce, ki jih nujno rabijo. Sicer pa intenzivno iščejo rešitev okrog zaposlovanja znotraj tovarne. Tako skušajo zmanjšati zaposlovanje s pospešeno avtomatizacijo in z racionalizacijami proizvodnje.

Radijski sprejemnik je sezonsko blago. Prodaja se jeseni in pozimi — vsaj pretežno del. Toda letos prodaja v jesenskih mesecih ni izpolnila vseh pričakovanj. Tovariš Hlačar pa meni, da situacija ni kritična. Nasprotno, po njegovem mnenju še zdaleč nismo izrabili vseh pogojev v tržni situaciji. Zlasti bi bilo treba v negativnih posledicah izrabiti pozitivne možnosti. KF

Industriji široke potrošnje se obetajo boljši časi

Glede na tržni položaj in položaj, ki je nastal v Široki potrošnji zaradi tega, so delavci te delovne organizacije z zanimanjem pričakovali poročila o poslovanju v prvih devetih mesecih.

Položaj še daleč ni rožnat, vendar kaže, da se stvari le rahlo premikajo na bolje. Največ pa seveda lahko pričakujejo od zadnjega kvartala, saj zadnje tri mesece redno prodajo letne zaloge. Vse, oz. skoraj vse TOZD v Široki potrošnji so odvisne od sezone prodaje na domačem in tujem tržišču.

Tako se prodajajo gospodinjski aparati, štedilniki, peči in zabavna elektronika. Zato moramo vedeti, da so v prvih devetih mesecih važni proizvodni uspehi, finančni učinek pa se pokaže šele zadnje tri mesece, ko se spraznijo skladišča in se prodajo zaloge. Poslovali pa so v prvih treh kvartalih takole:

PRODAJA BRANŽE. V prvih devetih mesecih so izvozili za 5.406.641 dolarjev, kar pa letni plan predvideva (po rebalansu) izvoz v vrednosti 8.942.932 dolarjev, se pravi, da je bil plan dosežen 60,5 %. Zalog pa je bilo 30. 9. 1975 po bruto vrednosti za 152.240.079 din.

Izračun prodaje v oktobru kaže, da so prodali za 145.099.275 din izdelkov, kar vsekakor govori o kar dobri sezonski prodaji.

TOZD Antene, Vrhnika: Plan proizvodnje so celo presegli, saj so v devetih mesecih dosegli 86 % letne proizvodnje in tako naredili za 12 % več kot v istem obdobju leta 1974. Povprečni OD v TOZD so bili letos 2.653 din.

TOZD ELEKTROMOTORJI ŽELEZNIKI: Tricetrletni plan so dosegli količinsko 92 %, po planski vrednosti pa 93,5 %. V primerjavi z

lanskim letom v istem času so naredili za 15 % več. Uvozili so 54 % planiranega in realizirali 58 % planiranega izvoza za leto 1975. Povprečni OD je bil v prvih devetih mesecih 2.653 din na zaposlenega.

TOZD IDRIJA: Količinsko so dosegli tricetrletni plan 93,8 %, po planski vrednosti pa 92,4 %. To se pravi, da so zaradi zmanjšanih naročil naredili 18 % manj kot lani v istem obdobju. Realizirali so skupno z Železniki 54 % predvidenega letnega uvoza, izvozili pa 35 % planiranega.

Povprečni OD v prvih treh kvartalih je bil 2.014 din. Zaradi pomanjkanja naročil so zaključili tricetrletje s poslovno izgubo.

TOZD GOSPODINJSKI APARATI, RETEČE: V prvih devetih mesecih so dosegli 88 % letnega plana, torej so ga znatno presegli. Izvozili so za 9.460.000 din izdelkov, na domačem tržišču pa prodali za 69.619.000 din izdelkov. Povprečni OD je bil v Gospodinjskih aparatih letos 2.730 din.

TOZD, RA SPREJEMNIKI SEŽANA: Plan so dosegli 96,5 % in tako naredili za 29 % več kot lani v prvih treh kvartalih. Povprečni osebni dohodek pa je bil 2.592 din na zaposlenega.

TOZD TV SPREJEMNIKI, PRŽAN: Letni plan so realizirali 55,7 % in tako dosegli le 98 % lanske proizvodnje v istem obdobju. Bilanco so iz znanih razlogov zaključili negativno. Osebni dohodek v tej TOZD pa je bil v prvih treh kvartalih 2.889,5 din povprečno na zaposlenega.

V skupnih službah Industrije Široke potrošnje pa so nam povedali, da mnogo pričakujejo od zadnjega kvar-

Obiskali smo Industrijo EMO, TOZD TOBI, Bistrica

Kakorkoli že, priznati moram, da sem bil vseskozi prepričan, da je sedež tovarne TOBI v Slovenski Bistrici. K sreči so me prijatelji v celjskem EMO opozorili, naj se rajši odpeljem do Maribora, od tam pa do Limbuša in še kilometer, dva do vasi Bistrica, če želim seveda napisati tole reportažo. Vsekakor dobrodošel nasvet. Pa tudi potem, ko sem že bil v Bistrici, nisem vedel ne kod ne kam, šele po dolgem iskanju sem opazil majhen znak, ki me je pripeljal pred tovarno. Velika opozorilna obcestna tabla z Iskrinim znakom, kot jo že imajo nekatere tovarne, bi bila vsekakor bolj primerna, gosta pa bi opozorila, da ima Iskra in z njo EMO tudi v tej prijetni vasi pod Pohorjem svojo delovno enoto.

Najlepši vtis, ki sem ga dobil v bistriškem Tobiju je prav gotovo ta, da so delavke in delavci izredno navezani na kolektiv. Pripadnost tej organizaciji je še toliko bolj opazna, če vemo, da se je moral TOBI v minulih treh desetletjih prebijati skozi mnoge viharje, toda brodoloma le ni doživel. Celo obratno — v nekaj zadnjih letih počasi toda vztrajno pluje v mirnejše vode.

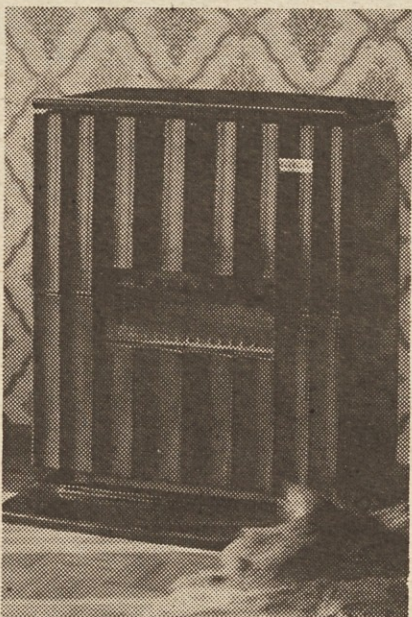
Prijetno presenečen sem bil, ko mi je sekretar osnovne organizacije ZK Milan Robnik, predstavil številne delavke in delavce, ki so zaposleni v Tobiju že 20, 25 in tudi 30 let, ljudi, ki svojega kolektiva niso zapustili niti tedaj, ko mu je šlo najslabše, ko so prejeli najnižje možne osebne dohodke.

Morda najprej nekaj besed o zgodovini bistriške tovarne. Pred prvo svetovno vojno in po njej je bil v sedanjem starem delu tovarne mlin za moko, leta 1928 pa ga je neka nemška firma preuredila v delavnico za predelavo pločevine in pozneje izdelavo okovja.

Po drugi svetovni vojni se je podjetje začelo hitro širiti. Najpomembnejša prelomnica je bilo leto 1950, ko

hladilnikov in električnih štedilnikov, torej izdelkov, ki so bili najbolj utečeni in na katere so bili najbolj ponosni. Bistričanom so pustili le proizvodnjo električnih peči, centrifug, grelnih plošč in še nekaterih malenkosti.

Na tem okrnjenem programu bi lahko delala le dobra tretjina od takratnih 400 delavcev. Za vse torej ni bilo dela, denarja ni bilo, več mesecev pa so prejeli celo najnižje možne osebne dohodke.

Novi izdelek bistriške tovarne — kamin TOBI 6.

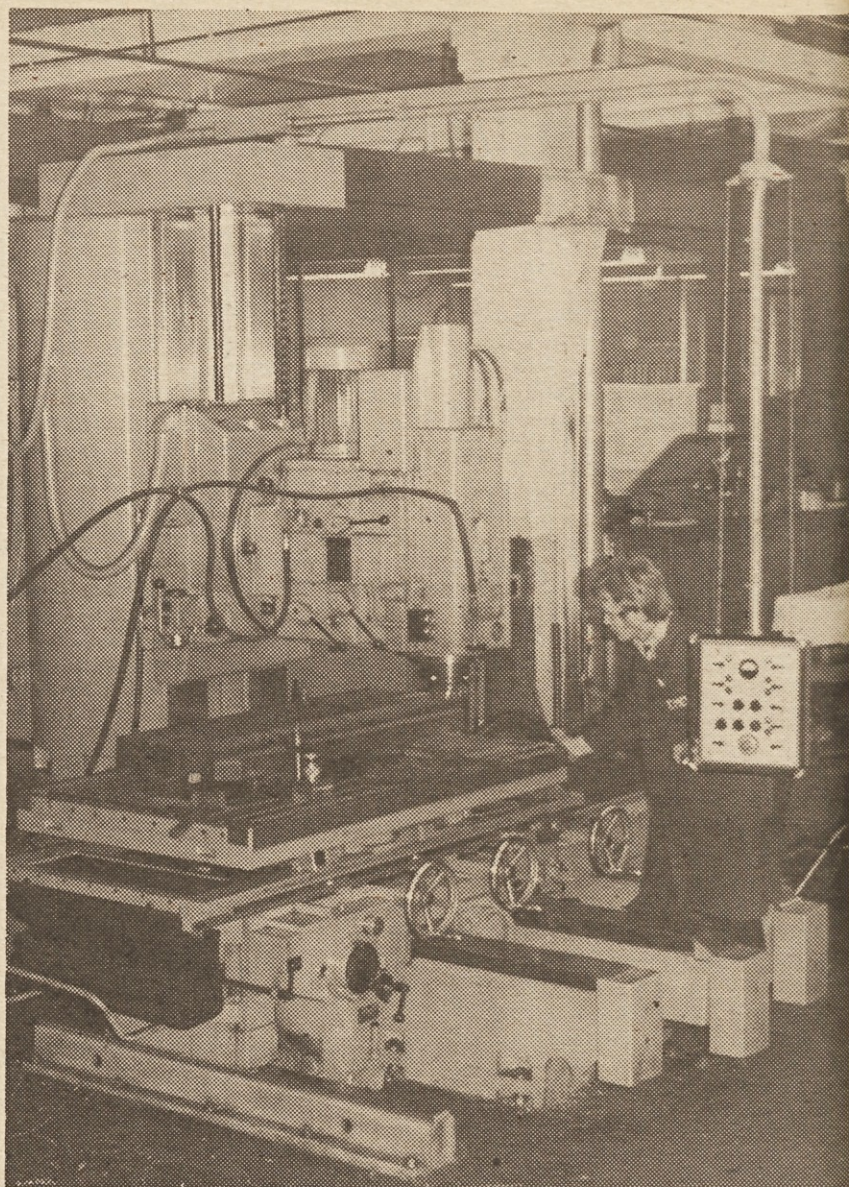
Zaradi odtujitve dela proizvodnega programa so delavci Tobija prekinili delo in soglasno izrazili svoje nezadovoljstvo ter zahtevali takojšnjo odcepitev od mariborske Hidromontaže in združitve s celjskim EMO. Po odcepitvi so ostali brez kadrov, brez sredstev, brez kakršnega koli perspektivnega programa. V teh hudih trenutkih so jim priskočili na pomoč delavci Ema, ki so jim omogočili prenos določenega proizvodnega programa iz Celja v Bistrico. Dobili so predvsem proizvodnjo oljnih peči, trajnožarnih

Podobno kot druge organizacije, ki imajo v programu izdelke široke poroke, je tudi njih precej prizadela sedanja gospodarska kriza. Letošnje prvo polletje so zaključili s sorazmerno visoko izgubo (okoli 3.870.000 dinarjev) in to predvsem zaradi velikih zalog sezonskih izdelkov (predvsem kaminov) in pomivalnih omaric.

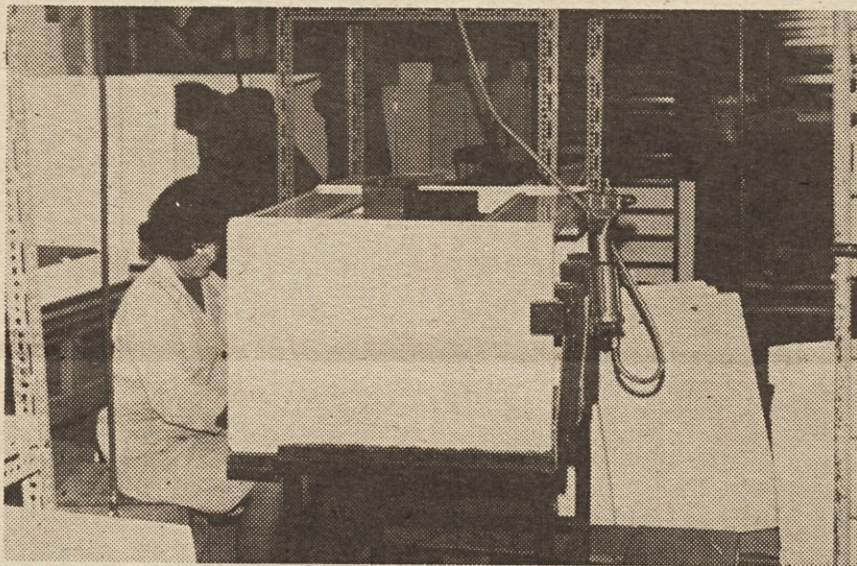
V tretjem četrtletju so poslovali nekoliko boljše in zmanjšali izgubo na 3 milijone 270 tisoč dinarjev. Uspešno so startali tudi v zadnjem četrtletju, saj so v oktobru poslovali z dobičkom. Ostanek dohodka je znašal v tem mesecu milijon 700 tisoč dinarjev.

V Tobiju pravijo, da je sila težko napovedovati, kako bodo poslovali do konca leta, menijo pa, da bodo proizvodni načrt dosegli letos v višini 85 %, seveda pod pogojem, da bodo v novembru in decembru prodajali prav tako uspešno kot so minuli mesec. Vrednost letošnje proizvodnje ocenjujejo na okoli 110 milijona dinarjev ob nekaj manj kot 8. milijonih dinarjev ostanka dohodka.

V zvezi z nezavidnim položajem, ki se je pokazal že po prvem četrtletju, so sprejeli več načrtov za sanacijo podjetja. V Tobiju pravijo, da gre pri njih bolj za predsanacijske akcije, kajti od leta 1962 pa do pred nedavnim niso zaradi pomanjkanja denarja (s trpkim nasmehom ocenjujejo to že kot kronično bolezen) vložili v posodobitev proizvodnje niti dinarja. V okviru akcij za tako imenovano predsanacijo so letos med drugim zgradili najnujnejše proizvodne prostore, pokrili skladišče ter kupili nekaj stro-

Eden izmed sodobnih novih strojev v orodjarni.

Edita Šerbinek montira pomivalne omarice

jev. Skupno bodo porabili okoli 18 milijonov dinarjev.

Med akcijo sodi tudi delna preusmeritev proizvodnje in osvajanje proizvodnje novih bolj kakovostnih izdelkov, ob hkratni razširitvi asortimana izdelkov, ki jih že delajo. Prvi takšen nov izdelek je 10-litrski električni bojler, ki ima emajliran kotliček in je zato voda iz tega bojlerja uporabna tudi za kuhanje hrane. Novi bojler bo na tržišču gotovo dosegel lep uspeh, nekaj zaradi funkcionalnosti, nekaj pa tudi zaradi lepe oblike. Med nove izdelke sodi tudi trajnožarna peč Tobij 6.

Tobij je bil pred leti eden večjih izvoznikov v Sloveniji. V tujino so največ prodali oljnih peči in kaminov, počasi pa se jim je izvoz ustavil, tako da ne bodo letos izvozili ničesar. Temu je kriva predvsem naftna kriza in z njo manjše povpraševanje po oljnih pečeh, delno pa tudi nekonkurenčnost, saj se jim zaradi visokih cen domačih materialov ne izplača več izvažati. K sreči so le delno vezani na uvoz, in to kompresorjev in različne

avtomatike za klima naprave, ker bi jim sicer precej trda predla.

Kot rečeno, je del proizvodnih prostorov v starem posloju, v katerem je bil pred pol stoletja mlin za moko. Te prostore so delno preuredili ter jim prizidali novo dvorano, ki so jo odprli pred nekaj meseci. Vanjo so preselili oddelek surovinske obdelave, zdaj pa je na vrsti gradnja prostorov za oddelek površinske obdelave. Finančni položaj Tobija vsekakor ni takšen, da bi lahko z optimizmom gledali na reševanje problematike delovnih prostorov, toda prizadevanja celot-

V tovarni imajo manjši obrat družbene prehrane, v katerem pripravljajo hladne malice. Med pogovorom so mi delavci povedali, da so v glavnem kar zadovoljni s hrano, seveda pa želijo, da bi čez leto ali dve le dobili nove prostore, v katerih bi jim lahko skuhali tudi tople obroke.

Medtem ko je produktivnost do letošnjega leta rasla, pa je letos nekoliko padla, kar je povsem razumljivo, saj velike zaloge niso bile nikoli spodbuda za pospešeno delo. Zaradi vsega tega so v Tobiju skoraj povsem ustavili zaposlovanje novih delavcev, nekaj prostih delovnih mest pa imajo odprtih le za višje strokovne delavce.

Pogovor z v. d. direktorja Rudijem Kreuhom, predsednikom delavskega sveta Dragom Kotnikom, predsednikom zbora kolektiva Erihom Šaupelom, podpredsednikom poslovnega odbora Antonom Tofantom, predsednico delavske kontrole Erno Blaško, sekretarjem OOOZK Milanom Robnikom, predsednico sindikata Drago Škerbot, predsednikom mladine Srečkom Toplakom in predsednikom društva Ljudske tehnike Stankom Prapertnikom, ki so mi dali osnovne podatke o tovarni, je stekel tudi o kakovosti in množični inventivni dejavnosti.

Glede kakovosti so poudarili, da imajo v Tobiju (in niso edini) največ težav zaradi slabe kakovosti pločevine iz skopske železarnice, precej problemov pa jim povzročajo tudi stari stroji in zastareli postopek v oddelku povr-

Katica Kocmut, Slavka Srnj in Tončka Krlatec na traku sestavljajo bojlerje.

so preusmerili proizvodnjo. Po tem letu so začeli izdelovati najprej emajlirane štedilnike na trda goriva in električne štedilnike, leta 1954 pa so kot prvi v Jugoslaviji začeli izdelovati hladilnike — najprej absorpcijske, pozneje pa tudi kompresorske. V tistem obdobju, točneje leta 1952, se je podjetje tudi preimenovalo iz prejšnje Tovarne okovja in pločevinastih izdelkov v Tovarno termoelektričnih izdelkov Bistrica ali skrajšano TOBI.

Kolektiv se je naglo širil, večal proizvodnjo ter nihal uspeh za uspehom. Skladišč skoraj niso potrebovali, ker so vsi izdelki „še topli“ zapuščali proizvodne prostore. Se zdaj se radi pohvalijo, da so bili njihovi električni štedilniki in hladilniki takrat gotovo med najboljšimi, z že tradicionalno kakovostjo pa nadaljujejo tudi zdaj, ko so bili na primer, njihovi kamini že večkrat deležni lepih priznanj.

Manj radi pa se spominjajo na leto 1963, ko se je vsa ta lepo utečena proizvodnja dobesedno sesula. Tisto leto so se združili z mariborsko Hidromontažo v podjetje Elektroindustrija in splošna montaža Maribor ali okrajšano EMO. Morda se sliši malo čudno, toda resnica je žal takšna, da so jim Mariborčani pod izgovorom delitve dela in specializacije prevzeli proizvodnjo

peči (kaminov kot tem pečem nekateri pravijo), pomivalnih omaric in dimnih cevi.

Po združitvi z Emom leta 1968 so osvojili še nekatere druge proizvodne programe, tako da imajo zdaj precej pester program, ki pa ga nameravajo še razširiti. Trenutno imajo v proizvodnem programu peči za individualno in etažno ogrevanje, bojlerje, klima naprave, infra peči, električne radiatorje, pomivalne omarice ter več drugih manjših izdelkov. Prevzemajo tudi naročila od drugih podjetij, predvsem za vlečenje pločevine.

Trenutek, ko je Stipe Košljandić odprl komorno peč za žganje emajla.

To je stari del tovarne TOBI.

nega kolektiva, da bi končno le posodobili proizvodnjo, kar pa je povezano tudi z novimi prostori, so že dala vidne rezultate.

V Tobiju delajo v dveh izmenah, verjetno pa bodo morali prihodnje leto zaradi ozkih grl v surovinskem in emajlirnici uvesti tudi tretjo izmeno. Načelno v nočni izmeni ne bodo delale ženske ali vsaj ne matere z majhnimi otroki.

šinske obdelave. Ta oddelek dela trenutno skoraj pod milim nebom, ko se bo v tovarniško blagajno nateklo nekaj denarja, pa se bo tudi on preselil drugam. Prav zaradi slabe kakovosti pločevine ter neprimernih prostorov, zastarelih strojev in proizvodnega postopka lahko v bistriški temeljni organizaciji združenega dela le z naj-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Obiskali smo Industrijo EMO, TOZD TOBI

(Nadaljevanje s 4. strani)

večjo muko dosegajo zaželjeno in zahtevano kakovost.

V zvezi z množično inventivno dejavnostjo so mi povedali, da imajo že dobro leto dni komisijo za inovacije. Žal ugotavljajo, da kakšnega

Marija Rajzman in Marija Oblak sestavljata plinske peči. Prva je zaposlena v TOBI 25 let, druga pa 16 let.

večjega odziva za to dejavnost v tovarni ni, čeprav bi — v to sem globoko prepričan — lahko prav v Tobiju prihranili na račun inventivne dejavnosti lepe denarje.

Večina delavk in delavcev iz Tobija je doma iz Bistrice, nekaj pa se jih vozi tudi iz bližnjih vasi ter Ruš in Maribora. Tobi je v Bistrici že pred leti z lastnimi sredstvi zgradil dva stanovanjska bloka s po 12. stanovanji, v kratkem pa bo dograjen tudi novi stolpič, v katerega se bo vselilo 20 družin delavk in delavcev iz Tobija. Blok gradijo pretežno s sredstvi solidarnostnega sklada občine Maribor. Stanovanjsko problematiko rešujejo v Tobiju tudi s posojili za nakup stanovanj in za zasebne gradnje.

Medtem ko stanovanjsko vprašanje še nekako rešujejo pa so v Tobiju glede otroškega varstva povsem nemočni. Vedeti je namreč treba, da vas Bistrica živi za Tobi, Tobi pa za Bistrico in je problematika vasi in tovarne skoraj povsem ista. Kot vse kaže — tako sem zvedel na pododboru SZDL v Bistrici — pa bodo tudi oni, verjetno do leta 1980, dobili otroški vrtec, ki naj bi ga zgradili s samopriplevom.

V akcijo za sanacijo — ali kot oni temu pravijo predsanacijo — podjetja so se aktivno vključile vse družbeno-politične organizacije. Na pobudo odbora za stabilizacijo so skupno izdelali plan varčevanja in akcijski program reševanja problematike na proizvodnem in prodajnem področju.

Vse tri družbeno-politične organizacije — sindikat, ZK in mladina so poleg spremljanja gospodarskih gibanj in uresničevanja poslovnega plana izredno prizadevne tudi na drugih področjih. Tako so na pobudo osnovne organizacije ZK in mladinske organizacije pred kratkim sprejeli v ZK pet novih članov, do konca leta pa jih bodo še šest.

Omenil sem že, da sta Tobi in Bistrica, lahko bi rekel, celota, saj eden brez drugega ne bi mogla biti takšna kot sta. Seveda pa ta primer ni osamljen, saj je Iskra v svoji obsežnosti in razdeljenosti sinonim za marsikatero vas ali celo mesto. To poudarjam zato, ker je med drugim na primer Tobijev kulturni dom v Bistrici center družabnega življenja te vasi. V

Dolgo pričakovana novost iz tovarne TOBI

Marsikatera gospodinja se še spominja starega štedilnika TOBI, ki so ga v tem prizadevnem kolektivu izdelovali pred 18 leti. Nekaj jih je še danes v uporabi, kdor pa ga je zaradi zastarelih oblik izločil, mu je bilo kmalu žal, saj je bil to zares izdelek izjemnih kvalitete, predvsem pa je bila znana pečica po svoji zanesljivosti in uporabnosti.

Odslej je TOBI izdelal že mnogo raznih naprav, od katerih dosegli nekateri velik prodajni uspeh; vendar kaže, da je novi emajlirani gospodinski boiler TOBI 10 presegel vse svoje znane prednike, saj predstavlja izjemno novost in posebnost na jugoslovanskem trgu, ki je že dolgo iskal izdelek takšnih lastnosti. Seveda pa moramo takoj povedati, da emajlirani boiler ni več novost v svetu, saj ga poznajo že v vseh razvitih državah in je zaradi svojih nespornih prednosti marsikje že povsem izrinil ostale vrste toplovodnih kotličev. Vsekakor je tako zanesljiv, da tovarna zanj zagotavlja nenavadno dolgo dobo — kar 5 let garancije, čeprav bo seveda njegova dejanska življenjska doba brez dvoma nekajkrat daljša. Dosedanji boilerji s pocinkanim kotličem so bili namreč posebno pri uporabni nastavitvi na višjo temperaturo vode izredno neoporni na rjo, ki jih je v odvisnosti od različnih primesi v vodi več ali manj hitro prežrla. Novemu kotliču iz tovarne TOBI pa rja ne more več do živga, ker je ves zaščiten s posebnim, prav v ta namen prirejenim emajlom. Prav tako pa so iz nerjavečega materiala še vsi ostali deli, ki so v stiku z vodo.

I. SIMPOZIJ O INFORMATIKI V ELEKTROGOSPODARSTVU

Jugoslovanski nacionalni komite CIGRE, sekcija 35, je organiziral od 5. do 7. XI. 1975 v Cavtatu I. simpozij o informatiki v elektrogospodarstvu.

Simpozija se je udeležilo okoli 200 strokovnjakov z univerz in institutov ter predstavnikov elektrogospodarstva in proizvajalcev opreme Jugoslavije.

Simpozij je bil razdeljen na dva dela. Prvi del je obsegal 12 referatov o teoretskih vprašanjih vodenja dispečinga in poslovanja, o problematiki kadrov ter o pomenu in uporabi informacijskih sistemov v elektrogospodarstvu. Ta del seminarja je trajal dva dni. Sodelovali so priznani strokovnjaki s področja vodenja in informatike (dr. Čalović, dr. Dobrenić, dr. Ogorelec in drugi). V diskusijah po referatih je bilo poudarjeno, da brez sodobnih informacijskih naprav elektroenergetski sistem ne more funkcionirati, da informacijski sistemi v našem elektrogospodarstvu zaostajajo za potrebami, da so vlaganja v informacijske sisteme premajhna (komaj 1,5 % od celotne investicije — drugod v svetu do 10 %), da mora informatika v prvi vrsti povečati sigurnost in šele nato ekonomičnost obratovanja.

Tretji dan simpozija je bil namenjen proizvajalcem opreme. Organiziral ga je Unimatik. Sodelovali so: Energoinvest, Institut M. Pupin, Iskra, Rade Končar in EI Niš. Na sporedu je bilo 14 referatov. Iskra je sodelovala s štirimi: „Program Iskre na področju informacijskih sistemov v elektrogospodarstvu“ (J. Bajželj), „Procesni sistem 300 za vodenje elektroenergetske mreže“ (Grebenc, Peterlin), „Program Iskrinih naorav iz VF prenosne tehnike za prenos informacij po daljnovodih visoke napetosti“ (Peternel, Pavšek, Divjak) in „Prenos informacij po koaksialnem simetričnem kablju, ovitim z vrvjo za ozemljitev, s posebnim ozirom na možnost uporabe standardnih multipleksnih naprav“ (Hribar).

Vsebinska vsebina referatov tretjega dne je bila predvsem prikaz naprav (bodisi telekomunikacijskih, bodisi naprav za daljinsko vodenje in obdelavo podatkov). Zato je bila upravičena kritika diskutantov, da je bilo preveč govora o tehnologiji in premalo o uporabi naprav.

Diskutanti so predvsem načelnjali vprašanja kadrov, dobavnih rokov, servisiranja, rezervnih delov in prilagoditve naprav informatike na energetske naprave. Kritizirali so preveliko število proizvajalcev opreme in premajhno povezanost med njimi. Izkazalo se je, da štirje domači ponudniki nudijo sodobne naprave za daljinsko vodenje in obdelavo podatkov:

- Energoinvest: TLC 11 M (licenca Jeumont — Schneider)
- M. Pupin: ATLAS 64/512 (lastni razvoj)
- R. Končar: DS-8 (Sindac 800) (licenca ASEA)
- Iskra: Sistem 300 (kooperacija Siemens)

Simpozij je med drugim sprejel naslednje zaključke:

- Podatki, ki se dobijo s pomočjo modernih sredstev informatike, so osnova za poslovne in operative odločitve.
- Treba je omogočiti hitrejši napredek informatike v elektrogospodarstvu in preprečiti nadaljne zaostajanje.
- Treba je pravočasno izšolati

Delovno predsedstvo tretjega dne I. simpozija o informatiki v elektrogospodarstvu. Od leve proti desni: Kordić (Energoinvest), R. Stojanović (Unimatik), Fagaraci (CIGRE) Zupan (Iskra), dr. B. Stojanović.

kadre vseh profilov: za projektiranje, vgradnjo, vzdrževanje, uporabo in razvoj informacijskih sistemov v elektrogospodarstvu.

— Potrebna je unifikacija tako sestavnih delov kot programskih elementov informacijskih sistemov.

— Projekte naj izdelujejo teami sestavljeni iz uporabnikov, predstavnikov znanstvenih in konsultativnih organizacij in proizvajalcev opreme s točno definirano odgovornostjo.

— Centre vodenja je treba projektirati tako, da bo možno tvoriti banke podatkov za celotno združeno elektrogospodarstvo.

Naj zaključim z ugotovitvijo delovnega predsedstva simpozija:

„I. simpozij o informatiki v elektrogospodarstvu je uspešno opravil svojo nalogo s tem, da je začrtal pot za sistemsko in strokovno delo na nadaljnjem uvajanju modernih sredstev informatike“ Peter Peterlin

Obvestilo

Izvršni svet skupščine SR Slovenije, Raziskovalna skupnost Slovenije in Gospodarska zbornica Slovenije prireajo od 2. do 10. februarja 1976 v Ljubljani dve veliki ekološki prireditvi:

Posvet o sekundarnih surovinah z naslovom ODPADKI — SUROVINE 76, ki bo trajal od 2. do 7. 2. 1976 ter

Mednarodno razstavo TEHNIKA ZA OKOLJE 76 na Gospodarskem razstavišču od 4. do 10. 2. 1976

Hkrati bo v Ljubljani organiziran tudi III. JUGOSLOVANSKI SIMPOZIJ O VARSTVU ZRAKA PRED ONESNAŽEVANJEM in I. SIMPOZIJ O RACIONALNEM GOSPODARJENJU S TOPLOTO

Na posvetovanju ODPADKI — SUROVINE 76 bodo med drugim obravnavane naslednje teme:

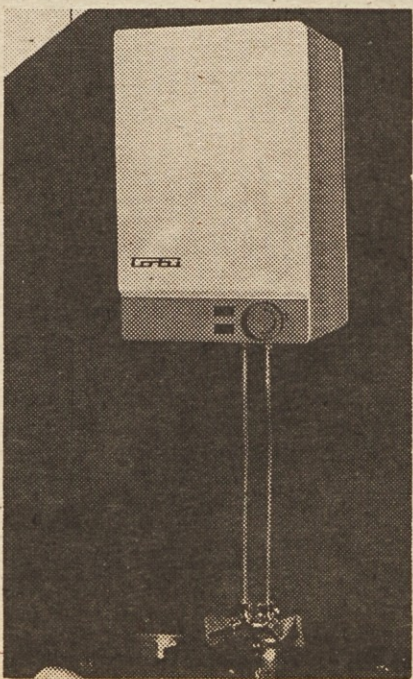
- odpadne snovi v vseh agregatnih stanjih, ki se pojavljajo pri proizvodnji, skladiščenju in transportu v mestih in drugih naseljih
- možnost zbiranja in ponovne predelave odpadnih snovi
- razvoj in izdelava tehničnih naprav za čiščenje in predelavo odpadnih snovi,
- ekonomski, tehnološki in organizacijski vidiki zbiranja odpadnih snovi ter oskrbovanje industrije s surovinami,
- surovine iz odpadkov in njihova uporabnost, urejanje in varstvo okolja v pogledu odpadkov, zlasti vprašanje ustrezne embalaže in odlagališč za odpadke,
- predpisi in ukrepi za urejanje toka odpadkov ter sekundarnih surovin itd.

Čeprav je rok za prijavo referatov že potekel, ti še vedno prihajajo. Prijave sprejema Institut „Jožef Stefan“, „Odpadki—surovine 76“, Ljubljana, Jamova 39, 61001, p. p. 199/4, tel. 63-261.

Glavni predmet mednarodne razstave „Tehnika za okolje 76“ je tehnika za zaščito okolja, predvsem s metodami zbiranja, sortiranja in vračanja odpadkov v proizvodne in naravne ciklične procese, stroji, oprema in druga tehnična sredstva za take operacije in za zaščito kvalitete okolja sploh. V okviru razstave so predvidene demonstracije razstavljenih strojev in opreme ter tehnoloških postopkov. Naslov organizacijskega odbora razstave je: Gospodarsko razstavišče, Tehnika za okolje 76, Organizacijski odbor, Ljubljana, Titova 50, tel. 327-452.

Med razstavo Tehnika za okolje 76 in posvetovanjem Surovine—odpadki 76 bosta tudi dva simpozija in to: III. jugoslovanski simpozij o varstvu pred onesnaževanjem. Glavna tema simpozija je strategija čiščenja zraka v urbanih aglomeracijah. Simpozij bo deloval v treh sekcijah. V prvi bodo na dnevnem redu splošni aspekti in možnosti za zmanjšanje onesnaževanja zraka v urbanih sredinah (vprašanje zakonodaje, normativov, sanacijskih programov, mestnega prometa, ekonomike vlaganj, strategija odločitev, simulacija kritičnih situacij itd.) V drugi sekciji bo potekala razprava o tehničnih sistemih za zmanjšanje onesnaževanja zraka in njihova splošna učinkovitost pri uporabi v naših razmerah (filtri za trde in plinaste snovi, novi tehnološki postopki, motorji itd.) V tretji sekciji pa bo podan prikaz dosedanjih dosežkov na področju zmanjšanja emisije pri nas in v tujini. Pričakujejo, da bo v tej sekciji sodelovalo tudi več strokovnjakov iz tujine, iz tovarn — udeleženk razstave.

Za končno prijavo in za referate velja rok do 5. 1. 1976. I. simpozij o racionalnem gospodarjenju s toploto, bo potekal od 4. do 5. 2. 1976. Organizirata ga Poslovno združenje za energetiko in SITHOK — sekcija inženirjev in tehnikov za hlajenje, ogrevanje in klimatizacijo z glavno temo „Zmanjšanje porabe toplote s povečano toplotno izolacijo in boljšo regulacijo“. Prijave sprejema Poslovno združenje za energetiko, Ljubljana, Hajdrihova 2.

Naslednja posebnost novega kotliča je njegova higienska neoporečnost. Iz njega lahko brez skrbi za okus in zdravje natočimo v kozarec segreto vodo za pripravo tople limonade, instantne pijače ali za hitrejše kuhanje. Gospodinjam bo brez dvoma dobrodošlo tudi hitro delovanje, saj ogreje vodo pri enaki porabi energije skoraj dvakrat hitreje od klasičnih.

Kot pri vsaki napravi, tudi tukaj ne moremo shajati brez vzdrževanja. In tu se lahko boiler TOBI spet izkaže z novimi prednostmi. Najprej s stališča varnosti, ker je opremljen z dvema kontrolnima lučkama od katerih ena opozarja, da je vključen grelec, druga pa je osvetljena dokler je cela naprava priključena v omrežje električne napetosti. Če je odporen proti rji, se seveda ne more upirati nastanku kotlovc.

Njegova zgradba pa je tako enostavna, da ga lahko s primernim orodjem brez težav montira in vzdržuje kupec sam. Kotliči ni obdan z nadležno stekleno volno, temveč z mehkim, sodobnim penastim materialom. Sestavljen je iz dveh, vsaksebi povezanih loncev, zato je po razstavljanju dostopna vsa notranjost, kotlovec pa zlahka odstranimo ali mehansko ali pa z razredčeno čistilno kislino.

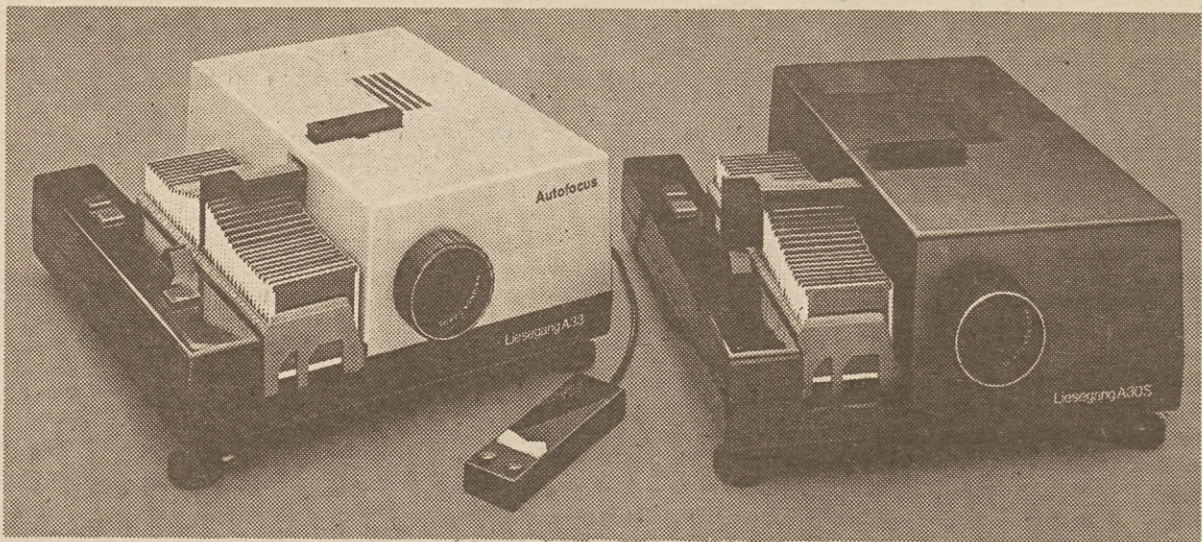
Poleg klasičnega načina montaže nad pipo je kljub nizkotlačni izvedbi možna tudi montaža pod pipo, vendar moramo v tem primeru poklicati strokovnjaka. Ni brez pomena tudi zelo lepa oblika boilerja v različnih pastelnih barvah, ki so primerne za sodobne kuhinje. Če še omenimo, da je glede na dolgo življenjsko dobo zelo poceni, še vedno nismo izčrpali vseh prednosti emajliranega boilerja, ki ga bodo naše gospodinjice zelo vesele.

Izreden popust za vse člane delovnih kolektivov Iskra!

Želite prikazati diapozitive, ki ste jih posneli, ste mogoče lovec ali astronom, želite povečati pregled v vašem avtomobilu ali pa ste razmišljali, kaj podariti ob slovesni priložnosti.

Vse to vam omogočamo z izredno ugodno prodajo naših izdelkov. Prodaja bo organizirana preko sindikalnih vodstev posameznih delovnih organizacij in pri njih dobite tudi natančnejše informacije v zvezi s samim postopkom — izpolnjevanje obrazcev, kreditnih pogojev, višini pologa, dnevu prevzema izdelkov itd.

Da bo prodaja potekala čim lažje, prosimo vse tiste, ki nameravajo kupiti katerega od izdelkov, navedenih v spodnji tabeli, da izpolnijo obrazec PRODAJA S POPUSTOM IZDELKOV VEGE in ga oddajo sindikalnemu vodstvu svoje delovne organizacije.

AVTOMATSKI DIAPROJEKTOR A-33, A-30

Nova generacija diaprojektorjev tako po konstrukcijski zasnovi kot tudi obliki.

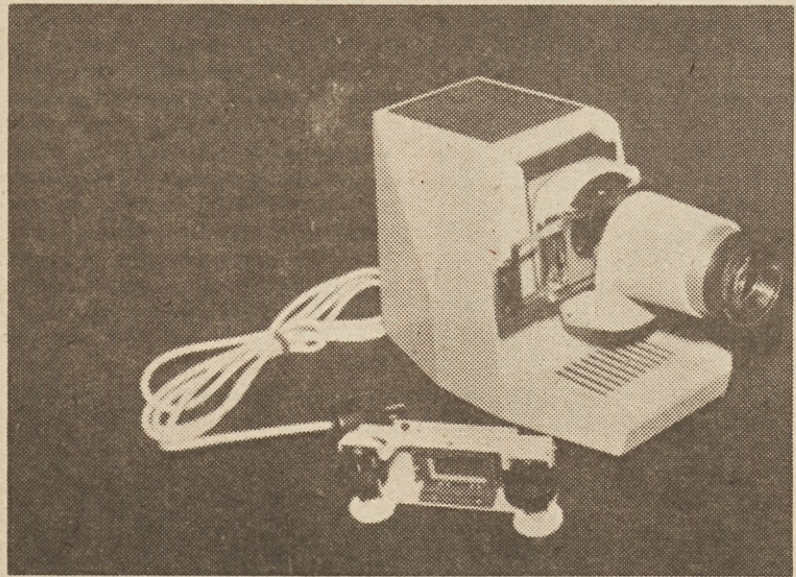
Nova oblika šaržer in odprtine z mat steklom na zgor-

njem delu aparata omogočata kontrolo diapozitivov nad projekcijo. DIAPROJEKTOR A-33 je opremljen z optično elektronsko avtomatiko, ki omogoča samodejno nastavitve ostrine različno okvirjenih diapozitivov.

Interesente prosimo — ker je akcija enkratna, naj izpolnjene obrazce oddajo najpozneje v roku, ki ga je določila vaša sindikalna organizacija.

AVTOMATSKI DIAPROJEKTOR A-16

Namenjen je kvalitetni projekciji črno belih in barvnih diapozitivov v diaokvirjih 5 x 5 cm. Vgrajeno ima 150 W halogensko projekcijsko žarnico. Za premikanje šaržer, menjanje diaokvirjev ter izostri-tev slike med projekcijo se uporablja kabel za daljinsko ravnanje. Projektor je opremljen s priključkom na magnetofon na katerega lahko priključite tudi zvočni sinhronizator.

DIAPROJEKTOR UNIVERZAL DPU-H-500

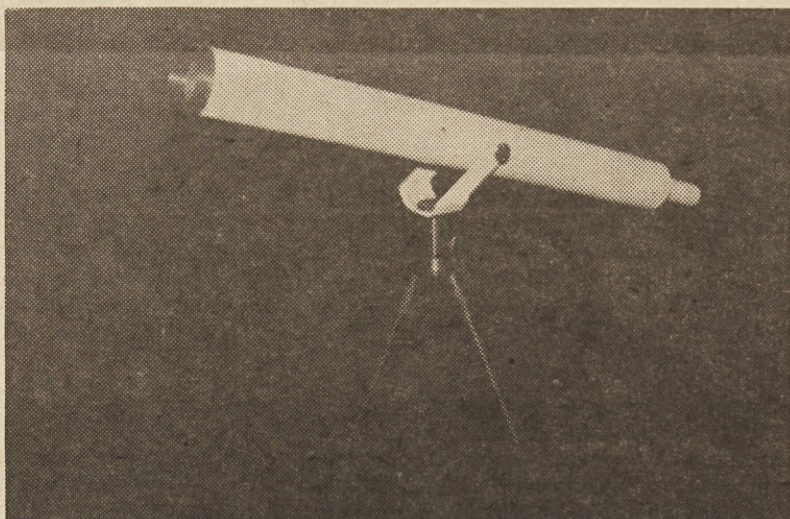
Solidna kovinska konstrukcija, vgrajena 500 W projekcijska žarnica, sistem za hlajenje omogoča kvalitetno projekcijo diapozitivov v okvirjih 5 x 5 cm. Poseben nastavek vodila filma omogoča tudi projekcijo diafilmov. Vgrajen objektiv 1 : 2,8, f=100 mm.

AVTO VZVRATNO OGLEDALO

Preprosta pritrditev na notranje zrcalo vsakega avtomobila. Omogoča dober pregled nad vozilom in cestiščem tudi v območju mrivega kota ter preprečuje bleščanje dolgih luči.

LOVSKI DALJNOGLED 4 x 32

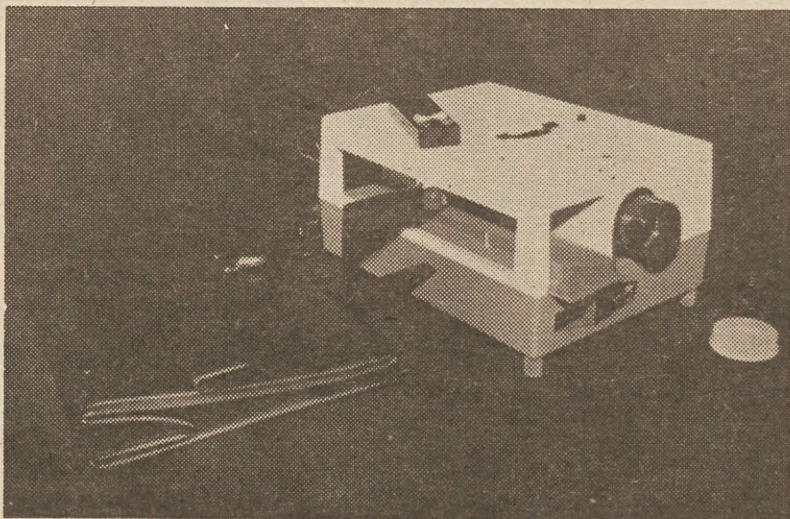
Lovski daljnogled je namenjen lovu na stoječo divjad. Povečava 4 x. Velika ločilna sposobnost. Vidno polje na 100 m znesse 10 m. Dolžina daljnogleda 305 mm, teža 390 gr. Daljnogled je opremljen z zaščitnima pokrovoma, z normalnim nitnim križem ter možnostjo prilagoditve za kratkovidne in daljnovidne osebe.

ASTRONOMSKI DALJNOGLED 44 x

Kovinska izvedba s stojalom, povečava 44 x pri vidnem kotu 10. Akromatičen objektiv s pre-

merom 46 mm in goriščno razdaljo 700 mm, daje s Huyg-Hensonovim okularjem f=16 mm ostro sliko brez napake.

DIAPROJEKTOR VELUX 150

V svoj izbor sodobnih projekcijskih aparatov smo uvrstili diaprojektor odlične kvalitete, moderne oblike in nizke cene. Posebni odliki diaprojektorja VELUX sta solidna kovinska

konstrukcija in prvovrstni objektiv korigiran za projekcijo barvnih diapozitivov. Zaradi svojih kvalitete se je diaprojektor VELUX povzpел v sam vrh lestvice evropskih projekcijskih aparatov v kategoriji malih diaprojektorjev.

PRODAJA S POPUSTOM IZDELKOV TOZD VEGA

ISKRA — Industrija — TOZD

Priimek in ime

Naslov stalnega bivališča

Želim kupiti naslednje izdelke:

1.
2.
3.
4.

Datum:

Podpis

„ISKRA“ Elektromehanika—Kranj
TOZD „VEGA“ LJUBLJANA

C E N I K (za člane podjetja ISKRA)

	cena v trg. mreži	cene za člane ISKRE
1.) avtomatski diaprojektor A-16	3.410,00	2.898,50
2.) avtomatski diaprojektor A-33	3.348,00	2.845,80
3.) avtomatski diaprojektor A-30	2.914,00	2.232,00
4.) diaprojektor UNIVERZAL DPU-H 500	1.438,00	1.222,65
5.) diaprojektor VELUX-150	322,40	264,35
6.) astronomski daljnogled 44 x	868,00	737,80
7.) lovski daljnogled 4 x 32	850,00	722,50
8.) avto vzvratno ogledalo	31,00	27,90

Cenik

Sklepi 11. seje skupščine ZP Iskra (11. 11. 1975)

Skupščina ZP ISKRE potrjuje zapisnik sklepov 10. zasedanja Skupščine z dne 18. IX. 1975

Skupščina na osnovi razprave, predlaganih ukrepov, stališč in predlogov kolegijskih izvršilnih organov ter predsedstva Skupščine, sprejema poročila o realizaciji sklepov 10. zasedanja Skupščine ZP ISKRA, z dne 18. 9. 1975, in sicer:

- poročilo o ukrepih za stabilizacijo gospodarjenja v ZP ISKRI,
- analizo vzrokov poslovanja z izgubami v I. polletju 1975 v nekaterih TOZD ZP ISKRE,
- poročilo o uskladitvi medsebojnih obveznosti in izdajanju akceptnih nalogov za kritje obveznosti iz medsebojnih dobav,
- poročilo o realizaciji planskih zadolžitvev za mesec september in ocena realizacije gospodarskega plana za leto 1975

- poročilo o izvajanju ukrepov za zagotovitev realizacije planskih predvidenih zunanjetrgovinske dejavnosti za leto 1975

- poročilo o pravnem, organizacijskem in kadrovskem stanju Iskrine zunanjetrgovinske mreže.

V zvezi s podanimi poročili Skupščina ZP:

- sprejema predloge izvršilnih organov ter predsedstva Skupščine ter jih zadolžuje za nadzor nad njihovim izvajanjem

- zadolžuje poslovodne organe, da podvzamejo ukrepe za finalizacijo tiste proizvodnje, katere plasman je zagotovljen, ter ukrepe za odpravo izgub v tistih TOZD, ki jo izkazujejo v 9-mesečnem poročilu. Delovne organizacije in ZP naj aktivno sodelujejo s tistimi temeljnimi organizacijami, kjer je poslovna problematika še posebej pereča, kot so ATC Kranj, keramični kondenzatorji Žužemberk in TV sprejemniki Pržanj.

Pri realizaciji predlaganih ukrepov TOZD — ATC Kranj naj v skladu s predlogom sodelujejo strokovne službe ISKRA COMMERCE in ZP.

- Skupščina podpira iniciativo odbora za samoupravni nadzor ZP, da na skupnem zasedanju s predsedniki odborov za samoupravni nadzor delovnih organizacij ter odgovornimi poslovnimi delavci obravnavajo neizpolnjevanje nekaterih sklepov Skupščine, razvidnih iz podanih poročil na tem zasedanju, predvsem s poudarkom na neizpolnitvi sklepa o uskladitvi medsebojnih obveznosti in izdajanju akceptnih nalogov iz medsebojnih dobav med OZD v ZP ISKRI.

- zadolžuje ISKRA COMMERCE, da pripravi predlog organizacije zunanjetrgovinske mreže in ga po predhodni obravnavi na zunanjetrgovinski konferenci ISKRE posreduje v razpravo in odločanje delegatom Skupščine.

Skupščina na osnovi poročila, projekta in obrazložitve ter osnutka samoupravnega sporazuma o namenskem združevanju in vlaganju sredstev v projekt mikroelektronike sklone (vzdržal se je delegat TOZD RA sprejemniki Sežana), da se prične postopek razprave za oblikovanje predloga samoupravnega sporazuma.

Predlogi in stališča delavcev iz razprav v TOZD naj se dostavijo sekretariatu Skupščine do 28. 11. 1975,

hkrati z imeni pooblaščenih delegatov iz delovnih organizacij, ki bodo po pooblastilu TOZD svoje delovne organizacije, oblikovali na osnovi pripomb končno besedilo predloga samoupravnega sporazuma.

Skupščina na osnovi informacije in predloženega samoupravnega sporazuma za sejem Sodobna elektronika sprejme sklep, da ZP ISKRA pristopa k omenjenemu samoupravnemu sporazumu ter pooblašča generalnega direktorja tov. Hujs Jožeta za podpis.

Skupščina ZP imenuje kot delegate ZP ISKRA v Skupščino sejma Sodobne elektronike naslednje tovariše:

- Mihev Aleksander, dipl. ing.

- Klavs Vladimir, dipl. ing.
- Kobe Miloš, dipl. ing.
- Blenkuš Gojmir, dipl. ing.
- Mirtič Franček, dipl. iur.

Skupščina na osnovi stališč delegacij soglasno sprejema pravilnik znanstveno-raziskovalnega sklada ZP ISKRA.

Skupščina sprejme na znanje informacijo o petku sprejemanja samoupravnih splošnih aktov in poziva odgovorne delavce v TOZD za sklic zborov delavcev do 28. 11. 1975, na katerih naj se sprejmejo odločitve o predlaganih samoupravnih sporazumih, tako da bi bilo podpisovanje sprejetih samoupravnih sporazumov še v mesecu decembru.

Skupščina razrešuje tov. Slavec Igorja za odgovornega urednika glasila ISKRE z 30. XI. 1975.

Do naslednje seje Skupščine naj se pripravi predlog za imenovanje novega odgovornega urednika.

Invalidi iz Elektromehanike so si v Kumrovcu ogledali Titovo rojstno hišo.

Invalidi Elektromehanike v Kumrovcu

Nedavno se je 42 invalidov iz kranjske Iskre udeležilo enodnevnega izleta v Kumrovec. Že v zgodnjih jutranjih urah, ko smo se zbrali pred hotelom Creina, nas je najbolj razveselilo zelo lepo vreme, ki je za take priložnosti še kako važen dejavnik.

Pot nam je kar hitro minila in že smo bili na Dolenjskem. Ustavili smo se na Muljavi, kjer smo si ogledali rojstno hišo Josipa Jurčiča. Njegova daljna sorodnica, stara preko 80 let, pa nam je razkazala tudi obnovljeno Krjavljevo kajžo. Po ogledu teh zanimivosti smo si v gostilni Obršček ogledali še Jurčičevo sobo in si vsak po svojih možnostih privezali dušo...

Nato smo nadaljevali pot po cesti „Bratstvo in enotnost“ vse do odcepa pri Brežicah. Tam smo spremenili smer proti hrvatskemu Zagorju. Kaj kmalu se je pred nami pokazala lepa ravan, sred nje pa sam kraj rojstva našega velikega tvorca sedanosti tovariša Tita.

Po prihodu v Kumrovec smo si seveda želeli ogledati novi spominski dom borcev in mladine. Že sam pogled na hribček, na katerem stoji, je veličasten. Ko stopaš proti njemu, se ti nenadoma zazdi, da je zgrajen kar preveč moderno. A brž ko stopiš na njegovo dvorišče, ta občutek izgine, saj je vse dobro premišljeno in funkcionalno. Škoda je le, da v našem muzeju revolucije nimajo več posluha za prišleke oziroma ogleda željne obiskovalce. Kljub večkratni prošnji nam namreč niso dali vodiča za ogled. Tako smo se morali priključiti drugim skupinam, če smo hoteli muzej sploh videti.

Nato smo se odpravili peš do rojstne hiše maršala Tita. Tu smo naleteli na pravo nasprotje. Prijazna vodnica nas je v skupinah peljala skozi vse dele hiše in je bila prav do vsakogar posebej pozorna. Tisti, ki smo to hišo obiskali že večkrat, smo opazili, da se je nekaj stvari sicer spremenilo, da pa to vseeno ni okrnilo njene resničnosti in prvobitnosti.

Po ogledu obeh muzejev smo se odpeljali v „atomske toplice“ v Podčetrtek, kjer smo se kopali. Približno ob 14. uri pa smo imeli skupno kosilo in ples v gostišču „Staroveški“ v Podčetrtku.

Ker z obiskom gradu Podčetrtek zaradi adaptacijskih del ni bilo nič, smo se proti večeru odpeljali preko Celja do rimske nekropole (pokopališča) v Šempetru v Savinjski dolini. Kdor je želel, si je lahko ogledal še te zgodovinske spomenike, ki sodijo v čas nekako 250 — 268 let pr. n. št. Drugi so se ta čas lahko sprehodili po Šempetru.

Po tem lepo preživetem dnevu se nam je že kar zahotelo, da jo čimprej ubremo v trojanski klanec in si v gostišču na Trojanah nakupimo še toplih krofov. Nato pa veselo domov!

Upam, da ni med nami nikogar, ki bi imel pripombo na taka srečanja invalidov. Imeli pa smo tudi lep uspeh, saj sta bila z nami tokrat že dva od skupno enajstih, zaradi bolezni iz naše sredine iztrganih težkih invalidov. Želimo, da bi se decembra, ko si bomo ogledali Postojno in se kopali na morju, prijaviли za izlet vsi omenjeni pa tudi drugi, še aktivni, oz. delazmožni člani aktiva invalidov Iskre — Elektromehanike.

Franc Šenk

Posoda pod števkami 5, 6, 7.

Interesentom za posodo EMO

Industrija EMO Celje je v 38. številki našega lista objavila seznam s slikami izdelkov, ki jih je namenila delavcem v organizacijah ZP ISKRA v prodajo s popustom in na kredit v treh obrokih.

Vsem interesentom po tej poti sporočamo, da je pošla težka posoda JANA—UNIVERZAL, ki smo jo takrat prikazali kot garnituro številka 8. Obenem smo nadomestili dosedanje vzorce in dekorje poltežke posode IDEAL—EXTRA, ki jo prodajamo kot garniture 5, 6 in 7, z novimi vzorci in dekorji, kot to prikazuje prva slika v tem članku.

Z enakimi vzorci in dekorji bo opremljena poslej tudi težka, UNIVERZAL posoda, ki jo prodajamo kot garniture 9, 10 in 11. Primerek teže posode z novim vzorcem kaže druga slika tega članka.

Seveda pa je posoda z novimi vzorci po kvaliteti popolnoma enakovredna.

Posoda pod števkami 9, 10, 11.

Zaradi pomanjkanja prostora smo bili prisiljeni nekatere prispevke odložiti za prihodnjo številko.

ZAHVALA

Ob izgubi našega očeta

JAKE ŠUBICA

se iskreno zahvaljujem vsem iz Iskre v Železnikih, ki so nam izrekli sožalje, podarili venec in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Pavla MARKELJ

ZAHVALA

Ob izgubi najinega dragega očeta

JOŽETA PERŠOLJE

se iskreno zahvaljujem najinim sodelavcem iz TOZD Veliki zaganjalniki in TOZD Delovna sredstva za podarjene vence, cvetje, izraze sožalja, spremstvo v njegov zadnji dom ter vsem ostalim članom kolektiva Avtoelektrika, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih.

Žalujō ča:
sin Danilo z družino
in hčerka Ana Hmeljak
z družino.

ZAHVALA

Ob izgubi najine mame

IVANE BLAZNIK

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam tovarne TEA za izraze sožalja, poklonjene vence in spremstvo na njeni zadnji poti

sin Lojze Blaznik in
hčerka Ivanka Mrak

ZAHVALA

Ob bridki izgubi moje drage mame

NEŽKE MRAMOR

se toplo zahvaljujem sodelavcem SP—GPP, bivšim sodelavcem ERO in TEA—GPP Elektromehanike Kranj za poklonjeno cvetje, vence, denarno pomoč, izraze sožalja, ter spremstvo na njeni zadnji poti. Vsem in vsakomur posebej še enkrat iskrena hvala.

Hčerka Anica Judež

ISKRA

številka 44 — 22. november 1975

Pomemben sklep

Centralni strokovni kolegij Zdravstvenega doma Kranj je na ponovne zahteve „Iskre — Elektromehanike“ in tovarne „Sava“ sklenil, da morajo vsi obratni zdravniki (ne glede nato, ali delajo v kurativi ali v preventivni dejavnosti v obratnih ambulantah) sodelovati pri skupinski obravnavi zdravljenih alkoholikov v rednem delovnem času, če delovna organizacija tak klub ima. Ta dogovor velja od 13. 11. t. l. OZD, ki imajo obratne ambulate, naj to dejavnost obratnih zdravnikov predvidijo in ovrednotijo v programih dela ter pogodbah, ki jih sklepajo z zdravstvenim domom. Iste obveznosti bodo praviloma imeli pristojni zdravniki OZD, ki nimajo lastne obratne ambulate in tudi ostali zdravniki v ambulantah splošne medicine. Slednji naj bi po omenjenem sklepu sodelovali pri skupinskem zdravljenju alkoholikov na terenu.

V. B. R.

Poslednji list

Poslednji list, ves orumenel in sam
drsi skozi hladno jesensko sivino
in pada, pada...

Ne vem ali z bukv, lipe ali hrasta;
premočen črn ptič vzkrikne pod nebom
in pada, pada...

Tako kot to oblačno nebo in dež, ki prši
in golo in samo, črno sluzasto drevje,
kot razmočena in prazna, pusta cesta,
tako je v duši, je v srcu – sonce je zašlo
in poletje;
plaho te iščejo ustnice v snu,
zakaj tvoja roka, majhna in bela
nekomu okrog vratu – tam daleč

v svoje brezno, v svoj poraz – pada, pada...

MONOS

Izlet v neznano

Planinska sekcija Elektromehanika Kranj organizira v soboto, 29. novembra IZLET V NEZNANO. Odhod bo ob 7. uri zjutraj izpred Kina Center, cena je 20 din, v kateri je všteto okrepčilo.

Za varno pot bo poskrbel tov. Polde Mrak, ki obljublja, da ne bo prenaporna.

Prijave sprejema Štefka Mrak, GPP ERO, tel. 2953 do srede, 26. novembra.

OBVESTILO

ELEKTROMECHANIKA ZA DAN REPUBLIKE

V počastitev 29. novembra bo priredila kulturna komisija pri sindikalni organizaciji ISKRE – ELEKTROMECHANIKE poleg krajšega kulturnega programa po internem ozvočenju tudi II. festival amaterskega filma Iskre. Fotokino sekcija je v ta namen izbrala za predvajanje od skupno 37 prispelih filmov 20 del.

Na slavnostni prireditvi, ki bo v četrtek, 27. nov. ob 18. v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju, vhod 6 – desno, bo žirija podelila nagrade in priznanja najboljšim avtorjem. Prireditve bo popestril nastop pevskega zbora ter recitatorjev Iskre–Elektromehanike, prvič pa bodo javno predvajani tudi barvni dokumentarni filmi o tednu Iskre 75: „Proslave“, „Razstave“, „Jubilanti dela“ ter Mladinski kviz „Veš–vem“.

Pokrovitelj prireditve bo glavni direktor Elektromehanike Aleksander Mihev. Vabimo člane kolektiva Iskre in druge, da se udeležijo te kulturne prireditve ob dnevu republike!

Vodstvo foto-kino sekcije
Iskre–Elektromehanike

ISKRA

Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko
Kranj, o. sol. o.

razpisuje

prosto delovno mesto

VODJE TEHNOLOŠKE PRIPRAVE PROIZVODNJE V TOZD OBRAT ORODJARNA

POGOJI

visoka šolska izobrazba strojne stroke s 6-letno prakso

Pismene prijave pošljite v roku 15 dni po objavi razpisa na naslov: ISKRA–ELEKTROMECHANIKA KRANJ, Kadrovsko področje, 64000 Kranj, Savska loka 4, z oznako „prijava na razpis“.

Kandidate bomo pismeno obvestili o izidu razpisa v roku 30 dni po izteku roka za sprejemanje prijav.

ISKRA

Industrija za avtomatiko
LJUBLJANA, Savska c. 3
TOZD Inženiringi, n. sol. o.

OBJAVLJA NASLEDNJA PROSTA DELOVNA MESTA:

1. GLAVNI RAZVIJALEC
2. GLAVNI PROJEKTANT
3. PROJEKTANT SAMOSTOJNI VS
4. PROJEKTANT SAMOSTOJNI VS
5. PREVAJALEC SAMOSTOJNI
6. KOMERCIALIST SAMOSTOJNI
7. VARNOSTNI INŽENIR
8. PROJEKTANT SPECIALIST
9. KOMERCIALIST
10. PROJEKTANT

pod 1. dipl. inž. elektrotehnike š. t. in 5 let delovnih izkušenj
pod 2. dipl. inž. elektrotehnike š. t. področje avtomatike in industrijske elektronike in 5 let delovnih izkušenj

pod 3. dipl. inž. elektrotehnike in 3 leta delovnih izkušenj, zaželeno je vsaj pasivno znanje nemškega jezika

pod 4. inženir elektrotehnike š. t. in 4 leta delovnih izkušenj

pod 5. profesor nemščine in angleščine in 5 let delovnih izkušenj

pod 6. inženir elektrotehnike in 3 leta delovnih izkušenj; zaželeno je vsaj pasivno znanje nemškega jezika

pod 7. varnostni inženir in 3 leta delovnih izkušenj

pod 8. elektrotehnik š. t. in 5 let delovnih izkušenj

pod 9. elektrotehnik in 1 leto delovnih izkušenj; zaželeno je vsaj pasivno znanje angleškega jezika

pod 10. elektrotehnik in 2 leti delovnih izkušenj; zaželeno je vsaj pasivno znanje nemškega jezika.

Delo se združuje za nedoločen čas s posebnim pogojem uspešno opravljenega poskusnega dela.

Interesente vabimo, da pošljejo vloge ali se osebno zgledajo v 8 dneh po objavi v kadrovski službi, Ljubljana, Savska c. 3.

Kandidati bodo o sklepu obveščeni v 15 dneh po sklepu odbora za medsebojna razmerja.

Udeleženci šestega hitropoteznega šahovskega turnirja v Lescah.

Na turnirju so ob takšni udeležbi odigrali lepo kopico partij.

VI. šahovski hitropotezni turnir v Lescah

V restavraciji Doma družbeno-političnih organizacij v Lescah je bil v soboto 15. novembra doslej že šesti

šahovski hitropotezni turnir za prvenstvo ZP Iskra. Na njem je sodelovalo 39 šahistov in 4 šahistke, kar je doslej menda najboljša udeležba, še vedno pa kaj skromna, spričo tolikšnega števila aktivnih šahistov v naših kolektivih.

V samostojni skupini so na turnirju nastopile tudi štiri šahistke.

IZLET V NEZNANO

Pred nami je letošnji zadnji planinski izlet – tokrat izlet v neznano. Planinsko društvo ZP Iskra ga bo organiziralo v soboto, 6. decembra, vodil pa ga bo Boštjan Skorjak. Kot izkušenemu planincu mu lahko zaupamo, da si je izbral res prijeten kraj, kam bomo šli, pa ni hotel povedati niti najbližjim sodelavcem – planincem.

Piscu teh vrstic je zaupal le nekaj podrobnosti, na osnovi katerih pa ni bilo moč ugotoviti ničesar. Znano je le-to, da bomo šli na enodnevni izlet, zmerne hoje bo okoli tri ure, izlet ne bo težak in bo primeren za vse udeležence, šli bomo v vsakem vremenu (na začetku se bomo celo peljali), na cilju pa nas bo pogostil kuharski mojster Ivačič.

Ko mi je Boštjan omenil Ivačiča sem se najprej razveselil in obližnil okoli ust, potem pa sem se ustrašil, da ne bo cilj pohoda morda v hotelu „Lev“ v Ljubljani, v katerem je mojster zaposlen. Boštjan je zatrdil, da mu kaj takšnega gotovo ne bi padlo na pamet, saj gre konec koncev za planinski izlet, pa čeprav so izleti v neznano vedno lažji in na cilju ponavadi tudi bolj „mokri“.

Kot že rečeno bo za jedačo in pijačo poskrbel znani kulinarčni mojster, zato pa je število udeležencev omejeno na 40. Torej, pohitite!

Prijave sprejema PD Iskra, Prešernova 27, Ljubljana tel. 24 926. Podrobnosti o odhodu in vrnitvi bomo objavili naknadno.

lad

Razveseljivo je to, da so to pot nastopile, sicer v svoji skupini, tudi štiri naše šahistke, kar naj bi bila vzpodbuda za prihodnje, ko bi jih na podobnih prireditvah lahko videli še veliko več.

Spričo tolikšnega števila udeležencev turnirja je bilo odigranih dokaj veliko število partij, minile pa so v znamenju ostrih borb. Turnir, napovedan za deveto uro dopoldne, se je raztegnil še v popoldne, organizatorji – domačini pa so se potrudili, da je potekal v redu in kljub vsemu hitro in gladko.

Šahistke so med seboj tekmoval v dvokrožnem sistemu po deset minut in je tudi med njimi „šlo na nož“. Med šahistkami je zmagala Majda Kirn, ostale tri pa so se zvrstile takole: 2. Marta Oblak, 3. Erna Jevšnik, 4. Anica Jeraj.

Ob koncu hitropoteznega turnirja pa so se šahisti „pošlihtali“ takole: 1. Janez Kumše, 2. – 4. Brane Deželak, Stane Hrovat, Stane Pertinač, 5. Miha Šmid, 6. Martin Brce-ml. 7. Vito Šoukal, 8. Boris Savkovič, 9. Jože Špende, 10. Bogdan Breziger, 11. Branko Žiberna, 12. Spasojé Kusurič, 13. Milovan Rulič, 14. Sandi Černač, 15. Lojze Deželak, 16. Vinko Zorman, 17. Pavle Sešek, 18. Živorad Andrejič, 19. Brane Brce, 20. – 21. Jure Muhič, Jurica Zadavec, 22. Zoran Barešič, 23. Dušan Borštar, 24. Martin Brce-st., 25. Milan Bulič, 26. Franc Borštar, 27. – 28. Velimir Bilbija, Miro Čelesnik, 29. – 31. Mladen Baščovanović, Jurij Krošelj, Rudi Krošelj, 32. – 33. Lado Anžur, Karl Kmetič, 34. – 35. Janez Suhadolnik, Pavle Jereb, 36. Janez Čehič, 37. Leon Gričar, 38. Franc Šimnovec, 39. Dušan Debevc.

Po šestem hitropoteznem šahovskem turnirju imata za pokal zmagovalcev Janez Kumše in Stane Pertinač po dve točki, ker sta vsak dvakrat zmagala. Vrstni red za šahovski pokal pa je za sedaj naslednji: 1. Janez Kumše 82, 50, 2. Stane Pertinač 80, 50, 3. Miha Šmid 65, 50, 4. Brane Deželak 59, 50, 5. Jože Kerec 49, 50, 6. Vito Šoukal 40, i. t. d.